

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

7^E JAARGANG

WOENSDAG 22 FEBRUARI 1922

No. 321

INHOUD

	Blz.
DE CONFERENTIE VAN GENUA door Prof. Mr. G. W. J. Bruins	161
Ruslands Economisch Herstel III (Slot) door J. H. Cohen Stuart	163
De Rijnvaart in 1921 door A. van Driel	165
Het Ontwerp Boschwet door J. P. van Loukhuyzen	166
Goud in 1921 ..	168
Londensche Correspondentie.....	169
Index-cijfers	171
AANTEPKENING:	
Heffingen op petroleum	172
BOEKAANKONDIGING:	
Mr. C. L. Torley Duwel: Opper-Silezië. Een nieuw vraagstuk in de Europeesche Politiek, bespr. door Prof. Mr. J. P. A. François	172
INGEZONDEN STUKKEN:	
Bescherming tegen Valutaconcurrentie door C. C. Zeverijn	174
Staat-hulp bij ontginning van woeste gronden door Prof. Mr. Ant. van Gijn	175
OVERZICHT VAN TIJDSCHRIFTEN	176
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	176—184
Geldkoersen.	Effectenbeurzen.
Wisselkoersen.	Goederenhandel.
Bankstaten.	Verkeerswezen.

INSTITUUT

VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

Algemeen Secretaris: Mr. G. W. J. Bruins.
Assistent-Redacteur voor het weekblad: D. J. Wansink.
Secretariaat: Pieter de Hooghweg 122, Rotterdam.
Aangeleekende stukken: Bijkantoor Ruige Plaatweg 37.
Telefoon Nr. 3000. Postchèque- en girorekening
Rotterdam No. 8408.

Advertenties f 0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: Nijgh & van Dilmars Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage.

20 FEBRUARI 1922.

Ook deze week bleef het aanbod van geld aanhouden. Toch was er vooral in het laatst der week meer vraag, waardoor het aanbod van wissels sterk toenam, die echter gemakkelijk tot 4½ en 4¼ pCt. plaatsing vonden. Ook callgeld was weer gevraagd. In de prolongatie noteering kwam evenmin verandering. De koers schommelde tusschen 3¼ en 4 pCt.

* * *

De wisselmarkt was de geheele week zeer flauw voor Ponden, Dollars en Marken en vast voor Frances en Skandinavische Kronen. Vooral heden waren Dollars en Marken sterk aangeboden, zoodat voor 2.62½ en 1.21 verhandeld werd. Daarentegen waren Frances zeer gezocht. Parijs werd op 24.20 afgedaan. Over het algemeen was de handel zeer levendig; veel levendiger dan in weken was voorgekomen.

LONDEN, 18 FEBRUARI 1922.

Het officieel disconto van de Bank of England,

dat sedert 3 November 1921 5 pCt. bedroeg, werd op Donderdag tot 4½ pCt. verlaagd, zijnde dit de eerste maal sinds het begin van den oorlog, dat het weder beneden de 5 pCt. noteert. In aansluiting hieraan verlaagden de banken in depositorente tot 2½ pCt. (tevorens 3 pCt.).

Het aanbod op de geldmarkt was gedurende de afgelopen week weder zeer overvloedig; op Vrijdag echter trad een enigszins sterker vraag op, tengevolge waarvan in den namiddag saldi tot den volgenden dag moeilijk verkrijgbaar waren. Zulks was vermoedelijk het gevolg van de groote stortingen in verband met de laatste inschrijvingen op de 5 pCt. Treasury Bonds, welker verkrijgbaarstelling op Woensdag werd opgeheven.

Daggeld varieerde tusschen 3 en 1 pCt.; op Vrijdag bedroeg de noteering daarvoor 2½—2¼ pCt. Voor 7-daags-geld werd niet meer dan 3 pCt. betaald.

De discontomarkt was verlaten en de disconto's wederom zwakker:

2-maands prima bankaccepten	3¼ pCt.
3 " " "	3¼—¼ pCt.
4 " " "	3¼— ³ / ₁₆ pCt.
6 " " "	3¼— ³ / ₁₆ "
3-maands prima handelswissels	4—4½ pCt.
4 " " "	4½—¾ "
6 " " "	4½—5 "

DE CONFERENTIE VAN GENUA.

Er hangt om deze conferentie een waas van geheimzinnigheid. Een agenda die, zooals blijken zal, enkele punten van groote betekenis bevat — zooals Rusland — doch overigens, oppervlakkig gezien, betrekkelijk onbelangrijk, althans politiek onbelangrijk schijnt — daartegenover een vóórgeschiedenis, die duidelijk bewijst van hoeveel grooter belang en met name ook politiek belang deze conferentie door de naast betrokkenen wordt geacht, vergeleken bij de reeks entente-bijeenkomsten, die in de laatste jaren hebben plaats gevonden.

Nauwelijks is te Cannes, in de tweede week van Januari, tot de bijeenroeping van de conferentie tot Genua besloten, of zij draagt bij tot den val van den Franschen premier. Poincaré, die Briand's plaats inneemt, aarzelt aanvankelijk, of hij tot de conferentie zal medewerken. Ten slotte verklaart hij zich in beginsel bereid, doch niet dan op strikte toezegging van de andere deelhebbers aan Cannes, dat de conferentie slechts economische en financieele vraagstukken zal behandelen en de nader te bespreken restrictie van punt 3 der agenda ten volle in acht zal worden genomen. Tegelijk evenwel dringt hij aan op uitstel uit hoofde van de noodzakelijkheid van deugdelijke voorbereiding en voorbespreking tusschen

de Entente regeeringen, op een wijs, die den schijn wekt, dat uitstel ad calendae graecas hem niet onwelligvallig zou wezen. Middelerwijl acht Benesj, de Tsjecho-Slovaaksche premier, zich verplicht persoonlijk den wensch der kleine Entente, aan deze voorbesprekingen deel te nemen, in de Ententehoofdsteden te gaan bepleiten, worden in tal van landen uitgebreide commissies bijeengeroepen teneinde de door de betrokken regeeringen in te nemen houding te bepalen, aarzelt Amerika nog steeds of het zal deelnemen of niet en wordt van Fransche zijde nog voortdurend drang uitgeoefend naar uitstel, met gelijken tegen drang van Engelsche zijde. Inderdaad, mag men naar de hardnekkigheid en intensiteit der voorafgaande schermutselingen de politieke betekenis der conferentie zelve afmeten, dan moet deze wel zeer hoog worden aangeslagen.

Thans de agenda. Naar wat op 19 Januari jl. officieel te Parijs is bekend gemaakt, bevat deze vijf punten:

1. Een onderzoek naar de middelen ten einde de beginselen, vervat in de resolutie van Cannes van 6 Januari 1922, ten uitvoer te leggen.

(Deze resolutie noemde als voorwaarden voor het herstel van het handelsverkeer en de ontwikkeling van de hulpbronnen van Europa: souvereiniteit der staten in zaken van burgerlijk recht, rechtszekerheid voor den buitenlandschen geldgever, erkenning van vroegere en toekomstige schulden en schadeloosstelling wegens confiscatie, sanctie van contracten, stabiele monetaire en financieele verhoudingen, onthouding van revolutionaire propaganda elders en van alle aanvallen op naburen. Erkenning van Rusland slechts mogelijk op deze basis).

2. Vestiging van den vrede in Europa op soliden grondslag;

3. Voorwaarden noodzakelijk voor het herstel van het vertrouwen op economisch gebied zonder dat aan bestaande tractaten getornd wordt;

4. Financieele quaesties (financieele betrekkingen, bankwezen, staatsfinanciën, organisatie van credieten);

5. Economische en handelsquaesties (internationaal verkeer, bescherming van eigendom, consulaire regelingen, internationale technische bijstand, transportquaesties).

Voorts werd te Cannes besloten, zoowel Rusland als Duitschland op den voet van gelijkgerechtigdheid tot de Conferentie toe te laten.

Punt 1 der agenda stelt het Russische vraagstuk voor de conferentie. Inderdaad is dit vraagstuk voor de toekomst van Europa van ontzaglijke en, ziet men verder dan één of twee geslachten, wellicht van beslissende betekenis. Een volk, in aantal Duitschland, Engeland en Frankrijk tezamen te boven gaand, het eenige land in Europa, dat nog wezenlijk de ruimte heeft, een landbouwvolk, dat — al moge een ongekende droogte thans millioenen met den dood bedreigen — niettemin als zoodanig op gezonden grondslag staat, met enorme hulpbronnen en ontwikkelingsmogelijkheden, zoowel naar betere agrarische cultuurvormen als in industriele richting. Welke ontzaglijke problemen het economisch herstel van dit land na het bolsjewistisch bewind der laatste jaren met zich brengt, wordt uiteengezet in het derde artikel van den heer J. H. Cohen Stuart in dit nummer. Opvoeding, kapitaal en organisatie zullen aan dit land moeten worden gebracht, een taak, die het overig Europa tientallen van jaren zal kunnen bezighouden. Niet uit liefdadigheid. In dit opzicht verschildt het Russisch probleem — de huidige hongersnood daargelaten — volstrekt van den vorm, waarin bijv. het Oostenrijksch probleem zich woorshands zal blijven voordoen. Immers, zoo spoedig zulks met het huidige Russische bewind vereenigbaar is, zullen althans kapitaal en organisatie vanzelf naar dit land vloeien. Het begint reeds te geschieden en misschien is het nog wel zoozeer de onderlinge vrees, dat hetzij Duitschland, hetzij één der Ententelanden, hetzij Amerika, hetzij eenige tezamen hier in den aanvang een

beslissenden voorsprong zullen behalen, die tot het aan de orde stellen van het probleem op de komende Conferentie heeft geleid. Ook de reis van Benesj en de uitvoentige voorbereiding, die verschillende landen zich voor de Conferentie getroosten¹⁾, staat blijkbaar eveneens met het Russische vraagstuk in het nauwste verband. Het kan zijn, dat, tenzij nieuwe complicaties zich voordoen, het Russische vraagstuk in de openbare besprekingen ter conferentie geen overmatig groote plaats zal innemen of althans aldaar zijn eigenlijk karakter niet vertoonen zal. Het internationaal consortium, tot welks instelling eveneens te Cannes besloten werd en dat tot taak heeft de oprichting voor te bereiden van eene internationale maatschappij met een kapitaal van £ 20 millioen voor de financiering van reconstructieplannen in de eerste plaats in Rusland, zal trouwens, naar bericht wordt, zijn werk reeds dezer dagen te Londen aanvangen. Niettemin is er tusschen dit alles het nauwste verband en kan het de betekenis van het aan de orde stellen van het Russische vraagstuk ter Conferentie en van de daarmee gepaard gaande uitnodiging aan Rusland slechts verhoogen.

Intusschen, hoe belangrijk punt 1 der agenda ook is, het uitgesproken politieke karakter, dat blijkbaar aan de Conferentie wordt toegekend, is hiermede nog niet ten volle verklaard. Dit is zeker niet in de laatste plaats gelegen in de volgende punten der agenda.

Laten wij punt 2, dat woorshands wel niet tot veel meer dan hernieuwde, de beide Assemblées van den Volkenbond doubleerende betuigingen van onschuld en goeden wil zal leiden, buiten beschouwing, dan blijven over punt 3, 4 en 5, de eigenlijk economische, althans in hoofdzaak economische vragen.

Oogenshijnlijk is ook hier door de restrictie onder punt 3 alle gevaar voor politieke verwickeling buiten de deur gezet. Nadrukkelijk toch heeft Briand van den aanvang af volgehouden, dat het de bedoeling van Cannes is geweest de bewuste restrictie — in den Franschen tekst: sans porter atteinte aux traités existants — te doen slaan niet alleen op punt 3, maar evenzeer op punt 4 en 5. Aan het tractaat van Versailles mag dus niet worden getornd, noch wat betreft zijn territoriale disposities, noch wat aangaat de regeling der schadevergoeding. Poincaré's standpunt is niet anders. Ondubbelzinnig heeft hij het uitgesproken, dat, naast beperking tot economische vraagstukken, de volstrekte onaantastbaarheid van het samenstel van vredestractaten, het nieuwe „publiekrechtelijke systeem van Europa”, gelijk hij het noemt, voor Frankrijks deelneming aan de Conferentie absolute voorwaarde is.

Zal dus, wat dit deel van de agenda betreft, Genua practisch neerkomen op een herhaling van Brussel? Zoo ja, dan zal hierbij de verdienste van Brussel aan den dag treden.

Deze verdienste toch is geweest, dat op een oogenblik, waarop het nog noodig was dit te doen, door een gezaghebbende vergadering eens en vooral het doodvonnis werd gesproken over alle goedbedoelde, dilettantische, massale reconstructieplannen, die sedert den wapenstilstand het enthousiasme van goedwillenden hebben weten te wekken. Mede aan Brussel is het te danken, dat de onuitvoerbaarheid van schema's als het aan de conferentie voorgelegde, thans reeds vergeten Belgische plan, het latere plan-van der Lip, en zoovele andere „economische Roode Kruisorganisaties”, zooals zij niet oneigenaardig zijn ge-

¹⁾ In België b.v. is verleden week een technische commissie voor de Conferentie ingesteld, bestaande uit vertegenwoordigers van het bankwezen, de groote export-industrie, een tweetal economen, benevens enkele hoofdambtenaren der betrokken departementen, terwijl nog vertegenwoordigers van den handel aan de Commissie zullen worden toegevoegd. De Commissie bestaat thans reeds uit 22 leden. In dit verband verdient de slotsom, waartoe de heer Cohen Stuart enkele bladzijden verder komt, dubbele aandacht.

noemd, thans voldoende wordt beseft en tevens ingezien wordt, dat dergelijke plannen, wel verre van onschuldig te zijn, reeds door het enkele feit, dat zij naar voren worden gebracht, ten kwade werken, in zoverre zij onvermijdelijk een verslappenden invloed uitoefenen op de geneigdheid der zwakkeren om zichzelf te herzien — de eenige wezenlijke remedie, die trouwens, zoo spoedig het ernst blijkt, vreemden financieelen steun op reële basis vanzelf komen doet. Tsjecho-Slovakije levert hiervan in de laatste maanden een duidelijk voorbeeld. Zelfs het zooveel betere plan-ter Meulen — het eenige positieve resultaat van Brussel — dat vooral toentertijd reden van bestaan had, is bij de voortdurend toenemende internationale geldruimte en de geringe credietbehoeften der gezonde industrieën in de valutazwakke landen, tot heden zonder practisch resultaat gebleven.

Vaststaat dus vrijwel, dat wat Genua op dit gebied zal kunnen doen, zich zal bepalen tot een herhaling van de reeds te Brussel uitgesproken algemeene beginselen van soberheid, herstel van budget-evenwicht en vrij internationaal verkeer, een herhaling, met dien verstande, dat wat te Brussel in hoofdzaak uitgesproken werd door personen, die in de leiding hunner eigen ondernemingen getoond hadden metterdaad deze beginselen aan te hangen, thans zal worden herhaald door politici, die voor het overgrootste deel in hun eigen land bij voortdurend tegen deze beginselen hebben gezondigd en weder uit Genua vertrekken zullen met de zekerheid, dat, hoezeer zij persoonlijk van de juistheid dezer beginselen doordrongen mogen zijn, zij deze thuis opnieuw zullen verzaken.

Er komt bij — en dit geeft aan de voorstanders van den Volkenbond het volle recht thans Genève tegenover Genua te stellen — dat de meeste problemen op dit gebied, die voor nader onderzoek vatbaar zijn, na Brussel door den Volkenbond reeds in een nieuwe, verdere phase zijn gebracht. De voorloopige economische en financieele commissie van den Bond heeft toch reeds verschillende speciale commissies van deskundigen ingesteld en zal denkelijk spoedig op dezen weg voortgaan, terwijl de internationale verkeersvragen bij de speciale verkeerscommissie van den Bond in uitnemende handen zijn.

Het is dus duidelijk wat Genua in dit opzicht te zien zal geven. Met de genoemde algemeene beginselen is men spoedig uitgepraat. Bijna onvermijdelijk is dan evenwel, dat, eenmaal deze vraagstukken ter hand genomen, de Conferentie tot de conclusie zal komen, dat de eenige positieve daad, die op dit gebied gedaan kan worden, maar dan ook in het belang van geheel Europa gedaan moet worden, is een definitieve regeling van het schadevergoedingsvraagstuk en een wegneming van die verdere bepalingen uit de verschillende vredesverdragen, die daarnevens struikelblokken zijn gebleken op den weg naar een betere economische orde.

Naar het schijnt is het dit beseft, met als gevolg de kansen op een herhaling van het isolement van Washington en de mogelijkheid dat, zooals de New Statesman het dezer dagen uitdrukte, de discussies ter Conferentie zich ten slotte zullen toespitsen op de vraag „whether the will of Paris or the will of Europe is to prevail”, dat, niettegenstaande alle beperkingen in de agenda, aan deze conferentie, waar Duitschland als gelijke mede zal aanzitten, haar uitgesproken politieke karakter geeft.

Intusschen doet men Frankrijk onrecht, wanneer men niet ten volle inziet, hoe netelig allengs het schadevergoedingsvraagstuk geworden is en hoe het tegelijk steeds nauwer gebonden is aan de ontzaglijke schulden van de overwinnende Ententelanden aan Amerika. Dat Genua voor dit, officieel van de Conferentietafel geweerde, vraagstuk eene partijneutredigende oplossing zal weten te vinden, is nauwelijks te verwachten. Mocht het er echter in slagen het te leiden in banen, waarlangs in samenwerking met Amerika een zoodanige oplossing gevonden kan

worden en weet het bovendien aan de reconstructie van Rusland een goeden algemeenen grondslag te geven, dan zal deze conferentie in de geschiedenis voortleven als een mijlpaal van betekenis in de wederoprichting van Europa.

B.

RUSLANDS ECONOMISCH HERSTEL.

III (Slot).

In mijn vorige artikel ¹⁾ heb ik getracht de tekortkomingen van het vroegere financieel-economische régime in het licht te stellen. Natuurlijk heb ik daarmede allerminst willen beweren, dat de bolsjewiki den toestand hebben verbeterd door op de puinhoopen van het sinds 1861 opgebouwde „kapitalistische” Rusland den communistischen heilstaat te willen stichten. Het — door henzelf erkende — fiasco van hun experiment mag echter niet verleiden tot de conclusie, dat een eenvoudige terugkeer tot het oude wenschelijk en mogelijk is.

Ten onrechte pleegt men m.i. het uiterst ingewikkelde proces, dat zich in Rusland voltrekt, te karakteriseeren als een strijd tusschen kapitalisme en communisme. Veeleer zou men het kunnen noemen eene versmelting der sociale en economische structuur tot nieuwe, typisch Russische vormen en de aanpassing daarvan aan de buitenwereld. Van de talloze factoren, die zich bij dit proces doen gelden, is het heerschende régime met al zijn eigenaardigheden er één — en wellicht niet eens de voornaamste. Steeds duidelijker toch blijkt het, hoezeer de Moskousche decreten worden geïnfluenceerd door den drang der omstandigheden; hoe het eene „principe” na het andere moet wijken voor de ijeren logica der feiten en hoe het Sowjetbewind zich geleidelijk metamorphoseert tot eene nationale Russische regeering.

De door Lenin ingeslagen „nieuwe koers” beduidt ongetwijfeld de nederlaag van het communisme als grondslag voor de Russische volkshuishouding. Wat er voor in de plaats zal komen is op dit oogenblik nog niet te zeggen. „Kapitalisme”, zooals wij dit woord verstaan, zal het m.i. in afzienbaren tijd evenmin kunnen zijn. Het wil mij voorkomen, dat er ten deze nog veel misverstand heerscht, doordat men de bolsjewistische decreten teveel naar de letter opvat.

Wanneer men bijv. leest, dat de vrije handel hersteld, een nieuwe Staatsbank gesticht, de voor vele diensten afgeschafte betaling in geld weder ingevoerd, het particuliere initiatief in vele bedrijven toegestaan is enz., dan moge dit alles zijn waarde hebben als een bewijs van de in Moskou aanbreekende nieuwe inzichten, maar de vraag is of deze, in ons oog elementaire beginselen van eene normale samenleving in de gegeven omstandigheden in Rusland wel bestabaar zijn.

Handel veronderstelt een ruil van goederen of diensten met behulp van een deugdelijk ruilmiddel en de mogelijkheid van transport. Reeds het ontbreken van dezen laatsten factor beperkt den goederenruil tot de onmiddellijke omgeving van den producent. Wanneer nu bovendien de producent in ruil voor zijn product noch de goederen kan bekomen, die hij noodig heeft, noch een stabiel, volwaardig betaalmiddel, dat hij bewaren kan, dan kan van handel wel nauwelijks sprake zijn. In werkelijkheid heeft het herstel van den vrijen handel zich dan ook slechts bemerkbaar gemaakt in de steden, die als ruilcentra betekenis hebben. Het papiergeld — dat dagelijks met enkele percenten deprecieert — speelt daarbij meer de rol van verrekenmiddel dan van waardemeter. De naïeve pogingen, die thans worden aangewend om het geldwezen te „hervormen”, zooals de invoering van een nieuwen papierroebel, die gelijk is aan 10.000 oude; het rekenen in nominale goudroebels e.d. ver-

¹⁾ [Zie het No. van 1 Febr. j.l. Het eerste artikel van deze reeks verscheen in het nummer van 18 Jan. j.l. — Red.]

anderen natuurlijk niets aan den werkelijken toestand, evenmin als de nieuwe Staatsbank, wier kapitaal van 2000 milliard roebels „gefournéerd” is door het drukken van spiksplinternieuwe biljetten van 1, 2 en 3 miljoen roebels elk!

Buiten de steden wordt het handelsverkeer — als het dien naam nog verdient — in hoofdzaak beheerscht door de transportmiddelen, of liever door het gemis daarvan. Wat zich op de enkele nog functioneerende spoorwegen afspeelt aan willekeur, corruptie en menschelijke ellende, spot met elke beschrijving: het is als de strijd op een zinkend schip om een plaats in de booten, die niet alle opvarenden kunnen bevatten. Van een commercieel beheer is eenvoudig geen sprake. Het personeel wordt met dwang, rantsoneering en omkoopelij aan het werk gehouden, de nabij den spoorweg wonende bevolking geprest tot het aanvoeren van brandhout enz. Wat beteekent het nu, dat voor het spoorwegvervoer een zekere betaling wordt verlangd in waardeloos papier, wanneer men in werkelijkheid niets gedaan krijgt zonder hoog en laag te smeeren — in natura?

Tot op zekere hoogte zou men den huidige toestand, met zijn voor $\frac{2}{3}$ in onbruik geraakte spoorwegnet, met zijn stilstaande industrie en zijn ontrederd geldwezen, een terugkeer kunnen noemen tot de primitieve Naturalwirtschafft van vóór 1861. Ook de belemmering van den vrijen arbeid, de van de bevolking gevorderde heerdiensten enz. doen aan de dagen van de lijfeigenschap denken. De ingrijpende wijzigingen echter, die de economische structuur sinds 1861 heeft ondergaan en waaraan de samenleving zich inmiddels had aangepast, zijn oorzaak, dat dit terugwerkende proces een zoo catastrophaal karakter heeft aangenomen. Spoorwegen, handel, industrie en geldverkeer hebben in die halve eeuw de verschillende, ver uiteengelegen deelen van het onmetelijke rijk afhankelijk van elkaar gemaakt, de bevolking aan het gebruik van fabrikaten gevend en vele gewichtige takken van huisvlijt te gronde doen gaan. Nu veel van dat alles geleidelijk weer is verdwenen, is de bevolking vervallen tot een toestand van isolatie, hulpeloosheid en verwildering, waarvan men zich buiten Rusland eenvoudig geen voorstelling kan maken.

Ook de landbouw is in de algemeene débâcle meegeleekt. De agrarische productie wordt niet alleen gedrukt door de belemmering van een normalen commercieelen afzet, doch ook door het gebrek aan bedrijfswerktuigen, aan paarden en vee enz. Toch is ontegenzeggelijk de landbouwer als overwinnaar uit de revolutie te voorschijn gekomen en beheerscht hij de naaste toekomst. Algemeen wordt dan ook wel ingezien, dat de regeneratie van het platteland een allereerste voorwaarde is voor het verdere reconstructiewerk. De groote praktische moeilijkheid daarbij is echter om — gegeven het bestaande régime en ook gegeven het ontworpen transportwezen — met den landbouwer in contact te komen. Die moeilijkheid doet zich te sterker gevoelen, omdat alleen buitenlandsche hulp in den vorm van credietverleening iets kan uitwerken en de buitenlandsche credietgever, bij gebreke aan betrouwbare tusschenpersonen — immers alle vroegere handelsfirma's zijn verdwenen — rechtstreeks voeling zal moeten zoeken met de boeren.

Recente berichten uit Rusland wijzen er op, dat men zich daar reeds op dezen nieuwen handel voorbereidt door de vorming van coöperatieve organisaties, die de verbindingsschakel zullen moeten worden tusschen het buitenland en het Russische platteland. In vele gevallen zullen dit wel verkapte handelsvenootschappen zijn, maar belangrijk is in elk geval, dat de Moskousche bewindhebbers in beginsel bereid schijnen, om het vroeger gedecreteerde staatsmonopolie van den buitenlandschen handel op te geven, ook al zullen zij ongetwijfeld streven naar een nauwlettend staatstoezicht op dien handel.

Van geheel anderen aard zullen de betrekkingen met het buitenland zijn, die voortvloeien uit den wederopbouw van het voor den handel benoedigde economische apparaat, n.l. het transportwezen en de daarmee samenhangende primaire industrieën. Dit apparaat willen de bolsjewiki niet uit handen geven; de reconstructie daarvan zal echter ontzaglijke kapitalen vereischen en het lijkt ondenkbaar, dat deze door het buitenland zullen worden verstrekt zonder de een of andere contróle op het bedrijf.

Het wederzijdsche wantrouwen, dat in deze kwestie zulk een groote rol speelt, geeft daaraan een eigenaardig politiek cachet. De bolsjewiki vreeszen, dat het buitenlandsche kapitaal politiek invloed in Rusland zal zoeken te verwerven en dat met name de groote mogendheden zullen trachten, van Rusland een tweede Turkije of China te maken. Omgekeerd is het buitenland beducht voor het politieke gebruik, dat het huidige régime zou kunnen maken van zijn herstelde economische macht.

Trouwens ook in ander opzicht wordt het, in den grond zuiver economische probleem van Ruslands reconstructie door allerlei stroomingen der wereldpolitiek doorkruist en vertroebeld.

In de gegeven omstandigheden schijnt Duitschland aangewezen, om bij den wederopbouw van Rusland een belangrijke rol te spelen. En onmiddellijk vraagt men zich te Londen en Parijs af: zal Duitschland er geen politiek voordeel mee behalen? Die vrees lijkt niet geheel ongegrond. Er zullen in Duitschland velen zijn, die de Deutsche industrie dezelfde rol in Rusland zouden willen zien vervullen, die het Fransche goud er in de jaren der Fransch-Russische alliantie heeft gespeeld. Mocht deze opzet gelukken en Rusland aan de Deutsche politiek dienstbaar worden gemaakt, dan belooft dit zeker weinig goeds voor het vreedzame herstel van Oost-Europa. Raadselachtig is ook, in dit verband, de toekomst van den Poolschen bufferstaat als bondgenoot van Frankrijk.

Voor Rusland is het te hopen, dat de gematigde elementen in het huidige régime de overhand behouden en er in slagen, den vrede te bewaren, dien het land zoo dringend behoeft. Veel zal echter afhangen van de verdere ontwikkeling der Europeesche situatie, zoowel in politiek als economisch opzicht. Gelukt het een basis van internationale samenwerking te scheppen, waardoor de vreedzame reconstructie van Europa wordt verzekerd, dan zal ook Rusland zich ongetwijfeld bij de nieuwe orde weten aan te passen. Zoolang daarentegen boven Europa de wolk van Versailles blijft hangen zal ook met Moskou als dreigend stormcentrum moeten worden gerekend.

Wat het economische aspect van het Russische vraagstuk betreft, doet zich het opmerkelijke verschijnsel voor, dat de maties van Europa en Amerika, hoezeer ook doordrongen van het risico, dat voorschijns nog aan de Russische zaken verbonden is, elkander om den voorrang daarbij verdringen. Het op zichzelf volkomen begrijpelijke streven, om in Rusland een afzetgebied te vinden voor de Westersche industrie, wordt op dit oogenblik buitengewoon sterk geprikkeld, hetzij door de heerschende malaise, als in Engeland en Amerika, hetzij door overwegingen van algemeenen politiek-economischen aard als in Duitschland, hetzij door de hoop op fabelachtige winsten, tot goedmaking van Duitschlands verplichtingen aan de Entente. Dit laatste plan, een typisch staaltje van „political finance”, zooals Lord Grey het genoemd heeft, veronderstelt in Rusland niet zoozeer een dood-zwakken patiënt, die geholpen moet worden, als wel een gewillig slachtoffer, dat zich ten bate van de Entente door den Duitschen dokter bloed laat aftappen. Daargelaten de moreele waarde van dit plan, geloof ik, dat men zich in de gewilligheid van het slachtoffer vergist.

Intusschen dreigen al de genoemde overwegingen te leiden tot eene zeer ongezonde speculatie, gebaseerd op eene bedenkelijke overschatting van Ruslands be-

talingscapaciteit en/of credietwaardigheid. Zij maken het ook mogelijk, dat Rusland ter conferentie te Genua verschijnt, niet deemoedig als een failliet debiteur, doch met opgeheven hoofde — als de redder van Europa!

„Het verschil tusschen Brest-Litousk en Genua”, verklaarde onlangs een leidend, gematigd bolsjewik te Moskou aan den correspondent der *Observer*, „ligt hierin, dat wij te Brest stonden tegenover een eensgezinden, doelbewusten vijand, terwijl wij een door de revolutie geknakt en aan den vooravond van den burgeroorlog staand land representeerden. Naar Genua gaan wij, als vertegenwoordigers van een vereenigd Rusland, meer vereenigd dan het de laatste eeuw geweest is, bewust van de belangrijke positie, die het in de wereld inneemt — terwijl de belangen der Europeesche volken, met welke wij te maken krijgen, onderling tegenstrijdig zijn, vooral ten opzichte van Rusland.”

De naaste toekomst zal moeten leeren, of inderdaad de naijver der Westersche naties aan de verwachtingen der bolsjewiki zal beantwoorden, en of het — tot dusver zoo schuwe — buitenlandsche kapitaal werkelijk, als de politiek haar laatste woord gesproken heeft en het op zakendoen aankomt, bereid zal zijn om zich in het chaotische Rusland te wagen zonder een afdoende contrôle te mogen uitoefenen op al datgene, wat als waarborg kan dienen voor de te verleenen credieten, of op de wijze, waarop die credieten worden aangewend.

Geheel afgezien echter van deze kwestie van waarborgen en contrôle, zal aan de verlening der credieten een nauwkeurig onderzoek moeten voorafgaan van het uit te voeren reconstructieprogramma, in verband met den uitgeputten toestand van het land en de zeer beperkte economische draagkracht der bevolking. Ook daarover loopen nl. de opvattingen zoowel in als buiten Rusland zeer uiteen. Wel is men het er over eens, dat herstel van den landbouw voorop moet gaan, maar van Russische zijde wil men toch ook den wederopbouw der groote industrie zoo spoedig mogelijk weer ter hand nemen, hetgeen oppositie ontmoet bij de buitenlandsche industrieelen, die in Rusland een afzetgebied zoeken.

Het geldt hier, Ruslands juiste plaats in de wereld-huishouding te bepalen. De ervaring, met de „industrialisatie” opgedaan, is zeker niet onverdeeld gunstig geweest. Is terugkeer tot die politiek gewenscht, of dient Rusland zich voorloopig te vergenoegen met de meer bescheiden rol van landbouwstaat, producent en exporteur van grond- en voedingsstoffen, en markt voor de Westersche industrie?

Om meer dan éene reden lijkt mij dit laatste alternatief eene noodzakelijkheid. Het herstel der industrie zal m.i. eerst aan de beurt kunnen komen, wanneer de normale ontwikkeling van het land het noodig en mogelijk maakt. Onder de gegeven omstandigheden is zulks wel nauwelijks het geval. Zelfs daar, waar de vroegere eigenaars der fabrieken in hunne eigendomsrechten zouden worden hersteld, zouden zij onderworpen blijven aan al de eigenaardigheden van het bestaande régime, zoowel wat betreft hunne verhouding tot de arbeiders, als ten opzichte van de verkrijging van grond- en brandstoffen, den afzet van het fabrikaat enz. Men stelle zich de boekhouding van zulk een fabrikant voor in een zoo chaotische omgeving. Het is duidelijk, dat een modern groot-industrieel bedrijf onder dergelijke voorwaarden niet kan bestaan.

Wel zullen er natuurlijk enkele primaire industrieën in stand moeten worden gehouden, die onmisbaar zijn voor eene rationeele exploitatie van het spoorwegwezen, zooals de kolenmijnen en de metallurgie, maar dan toch slechts in zeer beperkte mate. In het algemeen zal men op elk gebied de meest primitieve en minst kostbare bedrijfsvormen moeten kiezen, ten einde zoo min mogelijk de hulp van het dure buitenlandsche kapitaal in te roepen. Vele wijsche plannen der bolsjewiki, als b.v. de electricatie van het heele land (1), moeten natuurlijk onverbiddelijk worden afgewezen. In plaats van nieuwe spoorwegen

aan te leggen (ontelbare plannen daarvoor liggen reeds klaar!) zal men liever het gewone wegennet moeten uitbreiden en verbeteren, waarmede aan miljoenen hongerige land- en werklooze proletariërs een nuttige arbeid zou worden verschafft — tot tijd en wijle eene oplossing van het agrarische probleem gevonden is.

Zoo zal het geheele reconstructieplan dienen te worden ingesteld op een ontredderd land en een geruïneerde bevolking. Zelfs bij de betrachting der allergrootste zuinigheid zal de draagkracht der bevolking tot het uiterste moeten worden ingespannen om het allernoodzakelijkste met behulp van het buitenlandsche kapitaal te herstellen, of de uit het buitenland te betrekken, absoluut onmisbare goederen te betalen.

Het proces van herstel zal moeilijk en langdurig zijn. Wonderen moet men er zeker niet van verwachten. De hoofdzaak echter lijkt mij, om niet te hard van stapel te loopen en van den aanvang af te streven naar eene evenwichtige ontwikkeling, die de bevolking gelegenheid geeft weder op krachten te komen en haar niet dadelijk opnieuw een ondragelijken last oplegt. Daarom is het, in Ruslands eigen belang, te hopen, dat de onderlinge naijver der naties niet in den weg zal staan aan een grondig gemeenzaam overleg en een voorzichtig beleid, waardoor de aan Rusland te verleenen credieten binnen redelijke grenzen worden gehouden.

Wanneer dit geschiedt bestaat er m.i. geen reden te wanhopen aan de regeneratie van het land en, in verband daarmede, aan eene latere regeling van de voor Nederland zoo belangrijke kwestie der oude schulden. Uit den aard der zaak is het wel waarschijnlijk, dat de nieuwe schulden — d.w.z. de reconstructie-credieten — een zekere prioriteit zullen krijgen, maar anderzijds lijkt het mij toch ook niet uitgesloten, dat voor den dienst der oude schulden zekere bronnen van inkomsten worden aangewezen, waardoor althans een gedeelte der verschuldigde rente wordt gedekt. Het spreekt echter vanzelf, dat een dergelijke regeling eerst mogelijk wordt, wanneer het algemeene reconstructiewerk goed op dreef en de normale gang van zaken weer eenigszins hersteld is.

Van meer onmiddellijk belang is het aandeel dat onze handel en industrie zouden kunnen hebben bij het reconstructiewerk zelf. Het wil mij voorkomen, dat men ten onzent nog veel te weinig aandacht aan dit vraagstuk schenkt. Terwijl in alle andere landen belanghebbenden reeds lang bezig zijn de zaak te bestudeeren en zich op de een of andere actie voor te bereiden, wacht Nederland rustig af en doet niets. Het is alsof de tijdens den oorlog opgeleefde ondernemingsgeest weer is uitgedoofd: weldra zal de toestand van vóór 1914 teruggekeerd zijn, toen wij er ons mee vergenoegden, de zaken met Rusland bijna geheel door Duitsche handen te laten gaan.

Moge het alsnog anders worden. Het particuliere initiatief wordt in deze echter zeer bemoeijkt door de weinig tegemoetkomende houding onzer regeering. Moge daarom ook deze zich laten doordringen van het groote belang, dat ons land heeft bij een spoedig herstel der betrekkingen met Rusland.

J. H. COHEN-STUART.

DE RIJNVAART IN 1921.

Evenals in het jaar 1920 had de Rijnvaart in 1921, wat den waterstand betreft, met abnormale verhoudingen te kampen. Terwijl de eerste maanden van 1920 zich kenmerkten door twee tijdperken van hoogwater en dientengevolge overstroomingen, en een tijdperk van abnormaal laagwater, zooals sedert menschenheugenis niet was voorgekomen, hoopte men voor 1921 op meer normale verhoudingen. Deze verwachting werd echter niet bewaarheid, integendeel, het jaar begon met een laagwater-tijdperk en al trad ook af en toe een verbetering in, zooals in de maanden Mei en Juni, toch kan gezegd worden, dat gedurende het

geheele jaar slechts met een zeer beperkten diepgang kon worden gevaren en de waterstand zelfs tijdelijk nog lager was dan in het voorafgaande jaar.

De laagste waterstand aan Cauber Pegel bedroeg 57 cM., terwijl de Ruhrorter Pegel zelfs tot Mtr. 1,20 onder nul aanwees.

De Bodensee stond het geheele jaar onder normaal, waardoor zij den Rijn bijna niet woedde. Het natuurlijke gevolg van dezen toestand was, dat vele diepgaande sleepbooten niet konden varen en moesten worden opgelegd, terwijl de Rijnaken met het oog op den geringen waterstand slechts met de helft of nog minder van hun laadvermogen beladen konden worden. Het gebrek aan vlotgaande sleepbooten had tengevolge, dat een groote hoeveelheid kolen, welke anders zeer zeker per schip van de Ruhrhavens naar den Bovenrijn verladen zouden zijn, thans bij gebrek aan sleepkracht, in plaats van te water, per spoor werden vervoerd.

Buitendien hadden dikwijls abnormale storingen op den Rijn plaats, welke toestand nog verergerd werd door het feit, dat de vaargeul nog steeds niet onderhouden werd zooals vóór den oorlog het geval was. Speciaal dient melding gemaakt te worden van een groote stoornis in de vaart in de maand October nabij Wesel. Doordat eenige te diep afgeladen schepen aan den grond voeren, ontstond aldaar een opstopping in het geregelde verkeer, zoodat door het steeds vallende water en de vele schepen zich daar een vloot van eenige honderden schepen ophoopte, waardoor het geregeld verkeer ten zeerste belemmerd werd en wel dermate, dat de op- en afvaart der schepen ombeurt moest geschieden. Deze stoornis duurde tot ongeveer half November.

Duidelijk is, dat tengevolge van dezen abnormaal lagen waterstand zeer veel scheepsruimte noodig was en had men derhalve mogen aannemen, dat de vrachten zeer zouden zijn gestegen. Het tegendeel was echter het geval. De gemiddelde daghuur, welke van Ruhrort naar den Bovenrijn werd betaald, bedroeg ongeveer 70/80 pg. per ton per dag, terwijl het gemiddelde sleeploon Mk. 25,— per ton bedroeg.

De vaart boven Mannheim tot Straatsburg was van weinig of geen beteekenis, aangezien door den lagen waterstand slechts gedurende een paar maanden van het jaar boven Mannheim kon worden gevaren. In de maanden Mei en Juni sleepten verschillende schepen ledig van Mannheim naar Straatsburg, om daar Saar-kolen voor Rotterdam te laden, welke bestemd waren voor Engeland, naar welk land toen tengevolge van de mijnwerkersstaking aldaar, veel kolen werden geëxporteerd.

Het verkeer van de Ruhrhavens naar Rotterdam was zeer levendig, hoofdzakelijk bestaande uit kolen-transporten. Alleen het transport van exportkolen voor de Entente-landen bedroeg reeds gemiddeld per maand 240.000 tons.

De aanvoeren in Rotterdam waren grooter dan het voorafgaande jaar, vooral van erts; deze zouden echter nog belangrijker zijn geweest, indien de valuta niet zoo weinig stabiel ware geweest. Hieronder lijdt de geheele wereldhandel en zeer zeker in hooge mate de Rijnvaart en wel in het bijzonder ook de haven van Rotterdam. Het was in de laatste maanden door de sterke daling van de Mark voor Duitschland bijna onmogelijk om over Rotterdam te importeeren en het kwam voor, dat booten, welke reeds voor Rotterdam waren bestemd, op het laatste oogenblik naar Embden of Hamburg werden gedirigeerd, van welke havens de ladingen dan over het Kanaal naar de werken aan den Rijn verder vervoerd werden. Hierdoor wordt dan ook verklaarbaar, dat b.v. gedurende de maand October in de haven van Hamburg een grooter aanvoer te boeken was dan in eenige maand vóór den oorlog. Dit alles heeft natuurlijk niet nagelaten zijn invloed op de vrachten vanaf Rotterdam te doen gelden.

Ook wat den export van Duitschland betreft, wer-

den groote hoeveelheden van den Boven- en Middenrijn over het Kanaal getransporteerd, om verder via Embden en Hamburg over zee verladen te worden.

Transporten van groote hoeveelheden kolen, zoowel Amerikaansche als Engelsche, welke in het jaar 1920 door Zwitserland werden geïmporteerd, bleven dit jaar nagenoeg achterwege en waren dan ook van weinig beteekenis.

Granen, bestemd voor Duitschland en Oostenrijk, werden tot September bij tamelijke hoeveelheden aangevoerd; na dien tijd hield de aanvoer daarvan nagenoeg op, welk feit in de eerste plaats aan de enorme daling van de Mark toe te schrijven was, waardoor iedere import onmogelijk werd gemaakt, en in de tweede plaats, doordat vele van de nog onderweg zijnde partijen, welke oorspronkelijk voor het vervoer over Rotterdam bestemd waren, naar Duitsche havens werden gedirigeerd en van daar per Kanaalschip of per spoor naar de bestemming werden gebracht.

De gemiddelde daghuur van Rotterdam en Antwerpen (over welke laatste haven in het jaar 1921 al zeer weinig naar den Rijn verladen werd) bedroeg 3 ct. per ton per dag, terwijl het sleeploon gemiddeld genoteerd werd volgens het 75 cts. tarief.

Zoo is dan het jaar 1921 als ongunstig voor den Rijnvaart te beschouwen en is het te hopen, dat de thans gevoerd wordende onderhandelingen op economisch gebied tot een gunstig resultaat mogen leiden. In het bijzonder is een verbetering van de valuta onontbeerlijk en zal Rotterdam, zoodra hierin een verbetering te bespeuren valt, hieryan dan ook onmiddellijk de goede gevolgen ondervinden en weder een grooter transitoverkeer tot zich trekken.

Te Lobith werden gedurende het verslagjaar in- en uitgeklaard:

A f v a a r t:		
Geladen:	Ledig:	Totaal:
Aantal Tonnen	Aantal Tonnen	Aantal Tonnen
17.666	13.591.381	6.622 1.457.813
24.288 15.049.194		
O p v a a r t:		
Geladen:	Ledig:	Totaal:
Aantal Tonnen	Aantal Tonnen	Aantal Tonnen
10.530	10.151.026	13.123 4.450.730
23.653 14.601.756		
Afvaarend passeerden 86 houtvloten.		

A. VAN DRIEL.

HET ONTWERP BOSCHWET.

In het nummer van 1 Februari jl. van dit orgaan komt over dit onderwerp een artikel voor. Het ingediende wetsontwerp vindt van verschillende zijden veel belangstelling. In dag- en weekbladen zijn daarover een aantal artikelen verschenen, terwijl van enkele zijden adressen zijn ingediend, welke de aandacht vestigen op leemten of die niet geheel instemmen met sommige in het ontwerp gehuldigde opvattingen. In het algemeen echter worden de indiening en de strekking toegejuicht. Inderdaad zijn in de bepalingen van het wetsontwerp verschillende beginselen neergelegd, die waardeering verdienen. De thans nog van kracht zijnde noodboschwet — een kind van den oorlogstijd — huldigt deze beginselen niet en hoe eerder deze wet dus verdwijnt, des te beter. De vrijheidsbeperking, welke deze laatste wet oplegt, zoodmede de schade, welke aan den boscheigenaar, zonder eenige vergoeding, kan worden toegebracht, mocht in oorlogstijd geduld kunnen worden, thans is dit anders geworden. Het is echter begrijpelijk, dat de Regering niet eer tot opheffing wenscht over te gaan, dan nadat een definitieve boschwet in het Staatsblad is verschenen. De goede zijden van het onderhavige ontwerp zijn:

1o. Het particulier boschbezit wordt zooveel mogelijk vrijgelaten. Terecht zegt de Memorie van Toelichting, dat Staatstoezicht op particulier boschbezit in niet onbelangrijke mate den boschaanleg door particulieren zou tegengaan. De lust tot boschaanleg, die door de hogere kosten en andere oorzaken helaas toch al geringer is geworden, zou zeker niet toenemen, als de boscheigenaar niet meer vrij is in het beheer

zijner bosschen. Integendeel, in ons land, waar de meeste woeste grond en ook het meeste bosch in het bezit is van particulieren, moet het de taak van den Staat zijn om het particuliere boschbezit op allerlei wijze te begunstigen. Men zal daardoor met heel wat minder geldelijke offers, dan dat alles van Staatswege geschiedt, belangrijk meer bosch kunnen verkrijgen.

20. Het instellen van een boschraad, waardoor de bemoeiingen van den Staat op boschbouwgebied niet enkel een ambtelijk karakter zullen dragen, doch, zooals in de Memorie van Toelichting staat, meer dan thans samenwerking tusschen Regeering en belanghebbenden zal plaats hebben. Of deze Raad nu groot of klein is, doet betrekkelijk weinig ter zake. Een kleine Raad zal wat vlotter kunnen werken en is goedkooper. Beter zal het daarom zijn, den Raad niet te groot maken.

30. De bestrijding van schadelijke dieren en plantenziekten is zeer algemeen gehouden, wat goed gezien is. Gewoonlijk is een bestrijding van een en ander practisch haast niet uitvoerbaar. De beste bestrijding is niet zelden *niets* doen. Welnu, het ontwerp laat dit toe; maar blijkt het in een bepaald geval, dat door ingrijpen wel wat te bereiken is, dan kan dat, aan de hand van de bepalingen der wet, geschieden.

40. Op publiekrechtelijke lichamen wordt een aandrang uitgeoefend hun bosschen en beplantingen behoorlijk te onderhouden. Voorloopig kan aan dezen aandrang, als het er op aankomt, nog weinig kracht worden bijgezet. Het schijnt mij echter goed gezien, niet dadelijk te dwingend op te treden. Mocht het blijken, dat er nog vele gemeenten zijn, die zich aan deze bepaling weinig gelegen laten liggen, dan kan later altijd nog verder worden gegaan. Wij houden in ons land nu eenmaal niet van dwang en ik meen, dat met geleidelijke opvoeding in deze richting meer te bereiken valt dan door dadelijk den sterken arm te toonen.

50. Wettelijk wordt vastgesteld, dat publiekrechtelijke lichamen voor de bebossching hunner woeste gronden van Rijkswege een renteloos voorschot kunnen verkrijgen. Deze bepaling werkt reeds vele jaren en het is dus juist, dat dit thans in de wet wordt opgenomen.

60. De bewaring van het natuurschoon, wat volgens de noodboschwet kan geschieden door een drastisch kapverbod, zonder eenige tegemoetkoming, wordt voor de particuliere bosschen en beplantingen verkregen door de mogelijkheid te scheppen van onteigening ten behoeve van Rijk, gemeente of natuurschoonvereniging. Bij gemeentelijke bosschen en beplantingen kan een kapverbod worden gelegd als bij de noodboschwet. De bescherming van het natuurschoon blijft altijd een moeilijke vraag, maar het is begrijpelijk, dat er iets moet gebeuren. Het aanwezig zijn van een mooi bosch of een laan is soms van zoo groot belang voor de gemeenschap, dat het belang van den enkeling daarvoor moet wijken. Al te gemakkelijk moet dit echter aan de gemeenschap niet gemaakt worden en ook moet deze er wat voor over hebben. Een kapverbod zonder meer is dan ook ontoelbaar. Feitelijk zou men moeten hebben een kapverbod met schadeloosstelling, maar dit geeft velerlei moeilijkheden. De mogelijkheid van onteigening schijnt mij dan ook goed gezien. Dat bij gemeenten een kapverbod kan gelegd worden zonder meer, schijnt mij gerechtvaardigd, want het is toch in de eerste plaats de gemeente zelf, die belanghebbende is bij het behoud van natuurschoon. Bij den particulier moet men in deze echter zéér voorzichtig zijn, want het zou fataal zijn, als deze er van werd teruggehouden een laan of bosch aan te leggen, uit vrees, dat zijn aangeleg later tot „natuurschoon” zou worden gepromoveerd en dan „bewaard” en dus wellicht onteigend zou moeten worden.

Naast deze goede zijden heeft het ontwerp ook

eenige verkeerde, waarvan de beide voornaamste zijn:

10. De bestrijding van boschbrand is in het ontwerp niet opgenomen. Dit is een groote leemte, want van al de gevaren, die het bosch bedreigen, is boschbrand verreweg het grootste. De boschoppervlakte, welke jaarlijks aan boschbrand ten offer valt, is grooter dan men wel denkt en is gemiddeld wel verscheidene honderden hectaren groot, althans meer dan door schadelijke insecten of plantenziekten vernietigd wordt. Nu is het zeker niet gemakkelijk om wettelijke bepalingen in het leven te roepen, die het gevaar voor boschbrand beperken. De bestaande bepalingen van het B. W. en het W. v. S. gaan, waar het betreft boschbranden in het algemeen, wel ver genoeg. Dit betreft echter niet de bestrijding van boschbrand langs spoor- en tramwegen. De spoorwegdienst zelf zorgt reeds eenigermate voor een beperking van het gevaar door middel van de bekende brandstroken; de tramwegen zijn in dit opzicht veel gevaarlijker en doen dikwijls niets. Maar ook op den boscheigenaar rusten verplichtingen. Wanneer zijn bosch ligt langs een spoor- of tramlijn met stoomtractie weet hij, dat zijn bosschen in grooter gevaar verkeeren en het is onverantwoordelijk van hem, als hij daarmee bij het nemen van maatregelen geen rekening houdt. Het gaat dus niet aan, den spoor- of tramwegdienst geheel aansprakelijk te stellen. Het wil mij voorkomen, dat een oplossing gevonden kan worden, natuurlijk door in de eerste plaats deze diensten de verplichting op te leggen de voorgeschreven maatregelen te nemen, maar voorts door ook den aangrenzenden boscheigenaar te verplichten de beschermingsmaatregelen toe te passen, die redelijk van hem verwacht mogen worden. Ontstaat dan nog brand en is *aanmemelijk* te maken, dat deze door genoemden dienst is ontstaan, dan zou niet als thans *het juridische bewijs* verlangd moeten worden om de schade op den spoor- of tramwegdienst te kunnen verhalen.

20. In het ontwerp zijn vereenigingen en stichtingen van algemeen nut op één lijn gesteld met publiekrechtelijke lichamen. Deze opvatting schijnt mij een groote mistasting, want waarom nemen de bosschen van deze vereenigingen en stichtingen een andere plaats in als die van particulieren, vennootschappen of vereenigingen, die niet „van algemeen nut” zijn? Waarom zulke vereenigingen niet geheel gelijkgesteld met particulieren? Er is hier een precedent en dit zal vermoedelijk wel de oorzaak zijn, dat het zoo in het ontwerp is gekomen. Bedoelde vereenigingen en stichtingen kunnen namelijk reeds sedert lang, evenals de gemeenten, rentelooze voorschotten krijgen voor de bebossching van woeste gronden. Deze bepaling is indertijd bij amendement in de Tweede Kamer aangebracht. Tot dusver werd daarvan echter nog slechts door één vereeniging voor één ontginning gebruik gemaakt en deze vereeniging doet reeds eenige jaren moeite de overeenkomst met den Staat te ontbinden. Groot is dus de behoefte aan deze bepaling nooit gebleken en zij kan m.i. dan ook zonder eenig bezwaar vervallen. Maar zeker moeten de bepalingen vervallen, waar de bosschen van deze vereenigingen en stichtingen onder Staatstoezicht worden gesteld en zij ook bij de bewaring van het natuurschoon met een kapverbod worden bedreigd en wel om dezelfde reden, waarom dit niet bij den particulieren boschbeziitter zal geschieden. Bovendien, het nemen van andere maatregelen als bij particulieren, is ook overbodig en zal ook overigens zeker tot moeilijkheden bij de uitvoering aanleiding geven. Uitgebreide bosschen van dergelijke vereenigingen zijn o.a. die van den Oranjesbond van Orde, van de Maatschappij van Weldadigheid, van de Vereeniging tot behoud van Natuurmonumenten en men zal toch bezwaarlijk kunnen beweren, dat Staatstoezicht hier noodzakelijk is!

Dan behooren tot deze vereenigingen of stichtingen tal van kerkbesturen, diaconieën, kloosters, sanatoria, die soms wat bosch van beteekenis hebben, dikwijls echter ook een onbeduidende oppervlakte. Het aantal

loopt echter in de honderden, maar in totaal is de boschoppervlakte niet groot. Is het nu wel gewenscht om hiervoor zulke maatregelen te nemen? De Staat haalt zich veel last op den hals en zal er weinig anders mede bereiken dan tegenstand van tal van instellingen. Het wil mij dan ook voorkomen, dat ook in deze *Vrijheid, Blijheid* de leus moet zijn.

J. P. VAN LONKHUYZEN.

GOUD IN 1921.

Aan het Jaarverslag der Firma H. Drijfhout en Zoon is het volgende ontleend:

Niettegenstaande de oninwisselbaarheid van het bankpapier in geheel Europa bestendig bleef en daardoor tot op zekere hoogte de werking van de wet van Gresham kunstmatig werd tegengegaan, hebben wij dit jaar toch op ruime schaal kunnen waarnemen de verdrijving van het goede metalen ruilmiddel door het papieren geldsurrogaat. De in verschillende landen aan geen grenzen gebonden papiercirculatie heeft het goud, reeds sinds lang uit het verkeer verdwenen, doch niettemin nog in belangrijke hoeveelheden in particulier bezit, uitgedreven en overmatig doen afvloeien naar landen, waar het geldwezen niet of in mindere mate, de vrij algemeen ingetreden verslechtering onderging. Deze eenzijdige goubeweging, die onafgebroken het geheele jaar heeft plaats gehad, doet in alle schrillheid de funeste gevolgen van de algeheele ontwrichting der internationale economische en financieele verhoudingen, uitkomen.

In hoofdzaak richtte zich de goudstroom naar de Vereenigde Staten, waar, langs een groote verscheidenheid van kanalen, het gele metaal in buitengewone hoeveelheid samenvloeide, en het is voornamelijk te danken aan de krachtige politiek der Federale Reserve Banken, dat een geweldige inflatie met een daaruit voortvloeiende verhoogde koopkracht en stijging van het prijsniveau, daarvan niet het gevolg is geweest. Beweging te brengen in het enorme goudbezit, wacht slechts op den terugkeer van eenige stabiliteit in de internationale verhoudingen. De netto goudinvoer in de V. S. over 1921 kan worden geschat op \$ 500 miljoen en het totale goudbezit op \$ 4½ milliard. Deze cijfers geven, vooral met het oog op Amerika's positie van crediteur van nagenoeg alle landen der wereld, ernstig te denken en openen de mogelijkheid eener toekomstige eenzijdige machtsontwikkeling op financieel en monetair gebied.

De stand van den dollar, die op grond van zijne goudwaarde zoo gaarne als onveranderlijk wordt beschouwd en waarbij derhalve alle fluctuaties op rekening van andere valuta worden gebracht, blijft nog steeds de voornaamste factor bij het bepalen van den goudprijs. De goudprijs heeft, in overeenstemming met den dollar, gedurende het geheele jaar, nu en dan in scherp op- en neergaande lijn, belangrijke schommelingen ondergaan, waarbij de buitengewone vraag naar dollars, ten behoeve van Duitschland, den voornaamsten factor vormde.

Niet slechts een krachtige beweging in den dollar ten opzichte van elke andere geld-eenheid viel waar te nemen, doch tevens een buitengewone wisseling in de verhouding van de Europeesche valuta onderling, hetwelk tot gevolg had, dat de fluctuaties van den goudprijs, in de verschillende landen, zeer uiteenliepen. Een frappant voorbeeld hiervan geeft ons reeds de noteering waarop het jaar opende. Was in ons land nauwelijks f 1750,— per KG. fijn te bedingen, een prijs, die de laagste is geweest van het geheele jaar, te Londen daarentegen noteerde het goud 2 Januari 115 sh. 11 d., boven welken stand de noteering zich sindsdien niet meer heeft weten te verheffen.

De krachtige politiek van Engeland, met als gevolg een belangrijken goudexport naar de Vereenigde Staten, wist geleidelijk den sterlingkoers te New York te verbeteren, waardoor de goudprijs te Londen vrijwel onafgebroken tot 102 sh. 8 d. op 20 Mei, daalde. De bepaling van de Commissie van herstel, dat de betaling van 150 miljoen goudmark als eerste storting op de door Duitschland aanvaarde verplichtingen, contant in dollars moest geschieden en de waarschijnlijkheid, dat deze voorwaarde ook zou gelden voor het bedrag van 850 miljoen goudmark, hetwelk in wissels per eind Augustus werd voldaan, deed een groote vraag naar dollars ontstaan, waarbij ook de speculatie zich niet onbetuigd liet. Krachtig was als gevolg hiervan de stijging van den dollar op alle Europeesche markten en de daarmee evenredige, in vele gevallen zelfs de zich daarboven verheffende verhooging van den goudprijs. Deze buitengewone omstandigheid, gevoegd bij de nadeelige gevolgen, die zich wegens den langen duur der mijnwerkersstaking

in Engeland deden gevoelen, vernietigde in enkele dagen tijds wat in 4½ maand geleidelijk was opgebouwd. Op 10 Juni was de sterlingkoers te New York reeds weder gedaald tot 3,73, waardoor de goudprijs te Londen gestegen was tot 111 sh. op dien datum. Met lichte schommelingen maakte de stijging van den goudprijs verderen voortgang tot 115 sh. 5 d. op 3 Augustus, doch aangezien de hooge stand van den dollar tot terughoudendheid aanspoorde en de speculatie weldra tot contramine overging, trad een gevoelige reactie in, die nagenoeg zonder onderbreking tot het einde van het jaar aanhield en den goudprijs tot 21 December deed dalen op 97 sh. 7 d., den laagsten stand sinds 21 Aug. 1919. Bij een licht herstel sloot het jaar op 98 sh. bij een dollarkoers van 4,20%.

Reeds in ons overzicht eerste kwartaal vestigden wij de aandacht op de verklaarbare, geringe belangstelling, die Engelsch-Indië voor goud aan den dag legde. Deze passieve houding is gedurende vrijwel het geheele jaar overheerschend gebleven en heeft geleid tot een niet onbelangrijk gouduitvoer-excedent, waar echter tegenover staat de traditioneele zilver-invoer, gelijk wij elders nader omschrijven.

Een uitzondering op den algemeenen stand der Europeesche valuta, ten opzichte van den dollar, wist de Zwitsersche frank te maken, die na den omkeer in den dollarkoers, de verbetering zoover kon doorvoeren, dat half December de pariteit zelfs werd overschreden. Een krachtige toevloed van goud was hiervan het gevolg, zoodat, in de laatste 14 dagen van het jaar, de goudvoorraad der Nationale Bank met ongeveer 1 pCt. toenam; desoudanks bleef de Zwitsersche wisselkoers echter boven dollarpariteit genoteerd. De vele eigenaardige gevolgen, die de Latijnsche muntunie reeds voor Zwitserland heeft gehad, vonden thans nog aanvulling. Door de gouden munt der aangesloten landen, eenvoudig als wettig metaalmiddel, tegen Zwitsersche bankpapier, in te wisselen, werd een goudprijs verkregen, die de dollarbasis overtrof en hierdoor wordt dan ook verklaard de stijging dezer muntsoorten, in het laatst van het jaar, in weerwil van de daling van den dollar, zooals de regelmatig in de voornaamste dagbladen voorkomende noteeringen uitwijzen. De goudprijs kon zich tenslotte nauwelijks nog handhaven op frs. 3450,— per KG. fijn.

Ten onzent heeft de goudmarkt eveneens een zeer bewogen verloop gehad, waarbij de koerslijn aan begin en einde van het jaar op een nagenoeg gelijk, laag niveau, zich kenmerkte door een hoogen stand van den goudprijs in het midden der berichtperiode. In tegenstelling met den loop van den dollarkoers, die tot half Februari onafgebroken bleef dalen van f 3,18½ tot f 2,88½ kon de prijs voor gefineerd goud in de eerste 6 weken van het jaar een verbetering boeken van f 1750,— tot f 1825,— per KG. fijn. Een hernieuwd aanbod van Russisch goud, waarvan de invoer in de Vereenigde Staten nog niet was toegestaan, tegen lagere prijs, was oorzaak van een zwakkere stemming en deed weder een daling intrreden tot f 1790,—, waarop eerst aan het einde van Maart herstel tot f 1825,— kon volgen. Een tweetal maanden bleef deze prijs vrijwel ongewijzigd, doch op 8 Juni trad hier, op het samenvallen van een uiterst beperkt aanbod, in verband met de opheffing van het invoerverbod van Russisch goud in de V. S., en groote kooporders voor Deutsche rekening, een stijging in, zoo krachtig, dat aan het einde der maand reeds f 1950,— per KG. fijn werd genoteerd. Niet ongewettigd is gebleken onze gereserveerde houding die wij, in het overzicht tweede kwartaal, ¹⁾ ten opzichte van deze hausse, aannamen. Nadat inderdaad de stijging gedurende Juli en Augustus verderen voortgang had gemaakt tot f 2050,— per KG. en September dezen stand nog kon handhaven, trad in October een daling in, die in snelheid en hevigheid van prijswisseling, de stijging, die voorafging, evenaarde. Op 10 October daalde de prijs tot f 2025,—, op 18 October tot f 1975,—. Begin November was nauwelijks nog f 1925,— te bedingen, terwijl de noteering in het midden der maand tot f 1900,—, aan het einde reeds tot f 1850,— per KG. fijn was gedaald. De maand December was ook zelfs op dezen prijs nog zwak gestemd, zoodat tenslotte opnieuw een daling volgde en aan het einde van het jaar nog slechts f 1825,— per KG. fijn werd genoteerd. De prijs voor ongefineerd goud in baren bereikte den hoogsten stand voor dit jaar op 15 September met f 1985,— per KG. fijn, welke noteering op 20 Dec. reeds teruggelopen was tot f 1775,—, waarop ook het jaar sloot.

Behalve de scherpe fluctuatie der valuta was ook de, in de tweede helft van het jaar ingetreden, meer en meer

¹⁾ Zie pgn. 673 van den vorigen jaargang.

toenemende schaarschte van goud in het vrije verkeer van grooten invloed op het prijsverloop. De groote prijsverschillen, die zich tot dusverre geregeld voordeden tusschen goud, geschikt voor export naar de Vereenigde Staten en het gele metaal in open markt, waarbij de exportprijs meermalen 5 tot 10 pCt. hooger noteerde, vielen geheel weg en zelfs gold de prijs in het vrije verkeer meermalen reeds zooveel boven den exportprijs, als de op goudzendingen vallende onkosten bedragen.

Het behoeft echter nauwelijks gezegd, dat de loop van den goudprijs dit jaar weinig bemoedigend voor de goudproductie-industrie is geweest. Bij vergelijking van het niveau, waarop de goudprijs te Londen zich in deze berichtperiode bewoog, met de hoogste en laagste noteringen in het vorige jaar, resp. 127 sh. 4 d. en 102 sh. 7 d., valt dit jaar wel zeer ten nadeele van de producenten uit. Dat de productiecijfers, die wij hierna laten volgen, geen grotereren teruggang toonen, moet in de eerste plaats toegeschreven worden aan den lagen stand, waarop deze na de van jaar tot jaar opnieuw ingetreden dalingen, reeds gekomen waren, doch voorts aan de ruimere voorziening in werkkrachten aan de goed renderende mijnen, mede als gevolg van het stopzetten der werkzaamheden in de diamantmijnen.

Goudproductie Transvaal

	1916	1920	1921
Jan./Aug. KG.	192300	172400	165350
Sept.	24100	21200	21500
Oct.	24700	20600	22000
Nov.	24400	19700	21200
Dec.	24100	19700	21200

Totaal KG. 289600 253600 251950

Goudproductie Rhodesia

	1916	1920	1921
Jan./Aug. KG.	19250	11340	11550
Sept.	2360	1400	1525
Oct.	2390	1520	2125
Nov.	2325	1700	1825
Dec.	2245	1640	1625

Totaal KG. 28570 17600 18700

Bij beoordeeling van het perspectief, dat zich opent voor de goudproductie, zijn de dezer dagen verschenen aanvullende gegevens van de Transvaalsche Kamer voor Mijnbouw van groot belang. Vooral nu de goudprijs te Londen een vaste lijn in dalende richting te zien geeft, klemt het te meer na te gaan, hoe zich de productiekosten verhouden tot den marktprijs van het gele metaal. Ofschoon de kosten over het algemeen gedaald zijn, in vergelijking met het vorige jaar, dreigt toch de lage stand van den goudprijs voor vele ondernemingen zeer ernstige gevolgen te zullen hebben. Slechts een zestal mijnen van de 39, waarvan rapporten binnenkwamen, kunnen, begunstigd door het hooge goudgehalte harer ertsen, zelfs op pariteit van den goudprijs, een behoorlijke winst maken. Tot den laagsten kostprijs komt Modderfontein Diep met 38 sh. per oz. fijn, terwijl van Rijn Diep met 44 sh. en Nieuw Modderfontein met 45 sh. als de voornaamste ondernemingen, met lage productiekosten, kunnen gelden. Van de overige 33 mijnen, kunnen slechts 10, met een geringe winst of althans zonder verlies, blijven werken bij een goudprijs van 85 sh., terwijl om zich van verlies te kunnen vrijwaren, 7 aangewezen zijn op een goudprijs van minstens 90 sh., 5 op 95 sh., 8 op 100 sh. en 3 op een nog hooger prijs. Deze uitkomsten gesteld tegenover den prijs, die gemiddeld in elk der maanden van dit jaar door de producenten kon worden gemaakt, namelijk

Jan.	109 sh. 6 d.,	Juli	113 sh. 5 d.,
Febr.	108 " 1 "	Aug.	113 " 1 "
Maart	105 " 2 "	Sept.	110 " 7 "
April	104 " 9 "	Oct.	108 " 4 "
Mei	103 " 3 "	Nov.	103 " 8 "
Juni	108 " 5 "	Dec.	99 " - "

doen zien, dat voor zooverre niet onvoorwaardelijke sluiting van bepaalde mijnen het gevolg van deze verhoudingen zal zijn, verschillende ondernemingen tot zeer drastische maatregelen met betrekking tot bezuiniging op de productiekosten zullen moeten overgaan.

Het is moeilijk te voorzien in hoeverre Engeland er in zal slagen den sterlingkoers te New York weder de pariteit te doen naderen, vast staat evenwel, dat de sovereign zijn vroegere suprematie, zooveel mogelijk en binnen den kortst mogelijken tijd, zal trachten te herwinnen, waartoe echter terugkeer tot den gouden standaard, d.i. op huidige basis, een goudprijs van 85 sh. per oz. fijn, een eerste vereischte is.

LONDENSCH E CORRESPONDENTIE.

Handelsbeweging over de maand Januari; het bezuinigingsvraagstuk; de faillissementen van de City Equitable Cy. en van Ellis & Co.; verlaging van het bankdisconto; de kwestie van het herstel van den gouden Standaard; cijfers der „Big Five“.

Onze Londensche correspondent schrijft ons d.d. 18 Februari 1922:

The Trade Returns for the the last month are now available, and show a gratifying increase in the volume of British exports, although the decline in imports is a sign that all is not yet well in the state of things. The figures are as follows:

(Mills fstg.)

	Jan. '22	Dec. '21	Nov. '21
Total Imports	76,5	85,3	89,3
Re-Exports	8,5	9,2	9,8
Retained Imports	68,0	76,1	79,4
Exports of U.K. Produce	63,1	59,4	62,9
Excess of Imports over Expts. ..	4,9	16,7	16,5

Expressed per centually, the imports of the country show a falling off of 10 per cent as compared to last month, the re-exports are eight per cent lower, whilst the exports are six per cent up. It is stated by the Board of Trade that the import figures for the month of January are lower than at any time since Feb. 1917, and that the decreases are largely due to a decline in the volume of foodstuffs and cotton imported. On the other hand, the increases are due to increased exports of cotton and woollen goods. The detailed figures for the principal groups of exports, which account for about 90 per cent of the total exports of manufactured articles, are as follows:

	Jan. '22	Dec. '21	Nov. '21
Cotton yarns and manfs	10,8	15,7	17,4
Iron and steel and manfs	5,9	5,4	5,5
Machinery	5,8	5,3	6,0
Woollen and worsted yarns and manfs	5,0	4,0	4,0
Vehicles (incl. ships)	4,8	4,7	4,0
Chemicals, drugs, dyes, colours ..	2,0	1,5	1,4
Textiles other than cotton, wool and silk	2,0	1,6	1,8
Clothing	1,6	1,3	1,5
Non-ferrous metals	1,1	1,2	1,0
Earthenware, glass etc.	1,1	0,9	1,1
Electrical goods	0,8	0,8	0,8

Prices of exports on the whole continue to fall, though worsted yarns are an exception to the rule: in this case the value per pound has risen from 44,0 pence in November to 49,1 pence in January. Grey cotton yarns also show a small rise from November, being now 34,5 pence as against 33,1 pence, though in December the price has been 35,6 pence.

In the Iron and Steel Group, on the other hand, there is a continuous fall in all the main articles. Coal exports are slightly more valuable per ton than in December, the average price being 23/1 against 22¼/- in December, but it is notorious that at present export prices the margin above bare wages costs is only about sixpence in the South Wales area, which is insufficient to maintain the industry in a flourishing condition.

The fact is that we have still much lee-way to make up, and the deputation to the Chancellor of the Exchequer from the Federation of British Industries was probably right in urging that the talk of a trade revival was doing more harm than good at the moment, though naturally the occasion was one when pessimism was the order of the day. Mention of this reputation leads one to a discussion of the Economy Campaign. The Geddes Report has been discussed in the House of Commons in a somewhat unsatisfactory way, but still this debate only represents the first skirmish in what will prove to be a long campaign. The Government announced that as a first step it would introduce economies in the estimates

for the forthcoming year amounting to £ 40 millions. This is less than half the amount which the Geddes Committee proposed, but of course the Government has the valid excuse that the Report appeared too late for all the estimates to be revised in the light of its terms.

Neither the supporters of the armed services nor the friends of education are likely to let the Government off a good deal of criticism or pressure. In defence of the present position, the opponents of the Geddes Committee point to the fact that to exclude the children under six is to make ineffective a good deal of the subsequent expenditure, since the children suffer from neglect and want of care at home. To close the smaller schools would deprive some of the rural districts of educational facilities, whilst the newer school buildings are not adapted to the size of classes proposed by the Committee. The salaries of teachers represent a bond by the Government, and cannot be reduced without a breach of faith, and the ruin of the educational service as a profession. As a matter of fact, it is fairly clear that this side of the report is likely to remain a dead letter, since the teachers in the elementary schools are very strongly organised, and will no doubt be able to bring electoral pressure to bear. It is only too likely that further economies will be made in higher education in order to save the elementary teachers from revolt. The naval authorities have already issued their retort to the Geddes Committee, a precedent which, having been sanctioned expressly by the Government, is likely to be followed by the other Departments. There will, in fact, be a veritable battle of the books, in which the original scheme will gradually be lost from sight. The Chancellor, in replying to the debate, said that it was always overlooked that the really great cause of the increased expenditure was the service of the war-debt, and that sums taken for this purpose were really returned to industry. The dissatisfaction caused by this reply was in curious contrast to the complacency with which the House used to hear statements that it did not matter how large the war debt was, provided that it was held internally, because the „money stayed in the country”. The Opposition had the anticipated difficulty of at once demanding economy and protesting against a reduction of various lines of expenditure.

In the City, excitement at a reduction of the Bank-rate has rivalled interest in the City Equitable Case, which has had a nasty sequel in the failure of the important stockbroking firm of Ellis and Co. for £ 2 millions. This firm was one of the oldest broking firms in the country, and had an excellent reputation. The chairman of the City Equitable was its senior partner. It is not yet known to what immediate cause this failure is to be attributed, though there are rumours that the firm was badly tied up with City Equitable interests. The absence of carry-over facilities has prevented the failure causing alarm in the House itself.

The position of the City Equitable itself is full of interest. The financial press has been going closely into the investments of the company, from which it appears that its holding of Miscellaneous securities amounted to about 35 per cent of its holdings. As gilt-edged stock has been rising, it is clear that it is the miscellaneous section which is the origin of the trouble. Mr. Bevan, the chairman has been „missing” for some time, and there are loud calls for his return. A curious feature of the situation is that one of the „Big Five” Banks appears in the official returns as a fairly large holder of both preference and ordinary shares. It is part of the actions of British Banking that, even if advances are made on stock which is not fully paid up, the Bank should not get the stock transferred to its own name, but should simply hold an uncompleted transfer.

The evil effects of this situation have been for-

tunately checked by a Reduction of the Bank Rate to 4½ per cent. When it was announced earlier in the week that the Treasury had suspended the sale of Treasury Bonds a reduction in the rate was anticipated in a good many quarters. In any case, the wide margin between official and market rate had led to demands for a speedy reduction. The effect has of course been to send gilt-edged stock up still more. The reduction will of course assist trade to revive, though once a real revival has taken place, it would be absurd to expect the present monetary ease to continue. This lends additional interest to the rumour that the Treasury intends a big funding operation at an early date. The terms mentioned are a 3½ per cent loan at 70, which would yield some £ 4/12/ per cent. This seems much too low a figure considering that 5 per cent War loan is not yet up to 100. It is of course desirable that the Government should mature its plans before the trade revival is in full swing, when money will be by no means so easy to get.

The Government's announcement that it intended to restore the gold standard as soon as exchange conditions permitted, has not been received with enthusiasm in all quarters. Mr. Falk in particular has already protested to the „Times”, and the „Times” has protested in a leading article. The view prevails in certain City quarters that the rise in the American exchange is not going to continue, and that the pound will be down to four dollars again as soon as trade revives. Prices will go up when trade revives in America, and the argument is that this must affect British prices also. But of course there is not the least reason to suppose that this means a fall in sterling again, provided that our prices do not rise more rapidly than American. As for the question where the gold is to come from, which I raised last week, once the gold standard has been restored, there is no reason why gold should not be imported from America.

With the publication of the all the „Big Five” figures, it becomes possible to analyse the variations in the nature of banking business in recent years. The following return is taken from to-days „Financial News”:

(to nearest round number).

Name of Bank	Cash to deposits	Call Money deposits	Bills to deposits	Investm. to depos.	Advances to depos.
<i>City and Midland.</i>					
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1919	16	7	14	18	44
1920	19	5	15½	14	51
1921	19	3	19	15	47
<i>Lloyds.</i>					
1919	18	4½	18	21	42
1920	15	4	22	19	44
1921	15	4½	26	21	38
<i>Barclays.</i>					
1919	17	11	10	21	44
1920	19	7½	14	17	47
1921	18	6	23	17	40
<i>London, County and Westminster.</i>					
1919	19	6	16	20½	42
1920	16	7½	20	18	43
1921	14	6	32	17	35
<i>National Provincial and Union.</i>					
1919	14	4	9½	21	53
1920	15	4	15	19	50½
1921	16½	4½	20½	16	46½

This shows very clearly that the banks have been forced, in consequence of the trade depression, to invest heavily in Treasury Bills. In all cases there has been a marked decline in the ratio of advances to deposits. The total deposits nevertheless continue to increase, from £ 1548 millions in 1919 to £ 1628 millions in 1920 and to £ 1644 millions in 1921.

INDEX-CIJFERS.

Datum	Algem. index-cijf. van „the Economist”	Gem. ponders over de afg. mnd.	Herleid algemeen index-cijfer.
1 Januari 1914.....	119,2	12,11 ³ / ₄	119,6
1 Januari 1915.....	127,3	11,78	124,1
1 Januari 1916.....	151,6	11,02	138,3
1 Januari 1917.....	223,0	11,68	215,6
1 Januari 1918.....	263,2	11,06	240,9
1 Januari 1919.....	277,0	11,19	256,6
1 Januari 1920.....	334,7	10,14	281,0
Einde Januari 1921.....	255,3	11,37 ¹ / ₂	240,4
„ Februari „.....	235,3	11,34	220,9
„ Maart „.....	231,7	11,36	217,9
„ April „.....	224,0	11,30	209,5
„ Mei „.....	223,2	11,17	194,8
„ Juni „.....	218,6	11,34 ¹ / ₄	205,3
„ Juli „.....	218,1	11,42	206,2
„ Augustus „.....	219,0	11,77	212,5
„ September „.....	223,8	11,77	218,1
„ October „.....	208,5	11,59	200,0
„ November „.....	202,6	11,35	190,3
„ December „.....	198,0	11,42	187,2
„ Januari 1922.....	194,7	11,47	184,8

In Januari daalden de groothandelsprijzen verder. Het indexcijfer vertoont een achteruitgang van 73 punten, zoodat het nu 4284 bedraagt, wat het laagste punt is sedert het midden van het jaar 1916. Aan het eind van Januari 1921 was het indexcijfer 5617 en eind Maart 1920 bedroeg het nog 8352.

Zooals blijkt uit onderstaand — aan „The Economist” ontleend — tabel zijn gedurende Januari alle groepen, uitgezonderd „andere voedings- en genotmiddelen”, in prijs gedaald.

Data	Granen en vleesch	Andere voedings- en genotm.	Weefstoffen	Delfstoffen	Diversen: oliën, hout, rubber, enz.	Totaal	Algemeen indexcijfer
Basis (gemidd. 1901—5) ..	500	300	500	400	500	2200	100,0
1 Januari 1914	563	355	642	491	572	2623	119,2
1 April ..	560	350 ¹ / ₂	626 ¹ / ₂	493	567	2597	118,0
1 Juli ..	565 ¹ / ₂	345	616	471 ¹ / ₂	551	2549	115,9
Einde Dec. 1914	714	414 ¹ / ₂	509	476	686 ¹ / ₂	2800	127,3
„ „ 1915	897	446	731	711 ¹ / ₂	848 ¹ / ₂	3634	165,1
„ „ 1916	1294	553	1124 ¹ / ₂	824 ¹ / ₂	1112	4908	223,0
„ „ 1917	1286 ¹ / ₂	686	1684 ¹ / ₂	839 ¹ / ₂	1348 ¹ / ₂	5845	263,2
„ „ 1918	1303	782 ¹ / ₂	1805 ¹ / ₂	816	1337	6094	277,0
„ „ 1919	1441 ¹ / ₂	881 ¹ / ₂	2442 ¹ / ₂	1145	1453 ¹ / ₂	7364	334,7
„ „ 1920	1344	805	1284	1216	1275	5924	269,3
„ Jan. 1921	1295 ¹ / ₂	797	1187	1128 ¹ / ₂	1209	5617	255,3
„ Febr. „	1176 ¹ / ₂	771	1038	1053	1137 ¹ / ₂	5176	235,3
„ Mrt. „	1212	727	1030	1003	1125	5097	231,7
„ April „	1196	723	1031	936	1043	4929	224,0
„ Mei „	1195	691	996	963	1065	4910	223,2
„ Juni „	1174 ¹ / ₂	665 ¹ / ₂	973 ¹ / ₂	973	1023 ¹ / ₂	4810	218,6
„ Juli „	1165	707 ¹ / ₂	958 ¹ / ₂	937	1030	4798	218,1
„ Aug. „	1184	716 ¹ / ₂	998	920 ¹ / ₂	1000	4819	219,0
„ Sept. „	1119 ¹ / ₂	688	1258	871	987 ¹ / ₂	4924	223,8
„ Oct. „	956	685	1171	816	960	4588	208,5
„ Nov. „	951	672	1117 ¹ / ₂	774	943 ¹ / ₂	4458	202,6
„ Dec. „	921 ¹ / ₂	636	1106	762	931 ¹ / ₂	4357	198,0
„ Jan. 1922	907 ¹ / ₂	654 ¹ / ₂	1066 ¹ / ₂	730	925 ¹ / ₂	4284	194,7

In de eerste groep noteeren alle graansoorten, uitgezonderd rijst, iets hooger. De prijs van meel daalde echter weer 2/- per baal, zoodat hij nu 42/- bedraagt. Een stijging in schapenvleesch werd ruimschoots te niet gedaan door dalingen in rund- en varkensvleesch, maar door het in hevige mate uitbreken van mond- en klauwzeer in Engeland zijn de vleeschprijzen sedert het eind van Januari weer stijgende. Na de plotselinge daling in December reageerden de boterprijzen, waardoor de tweede groep een stijging vertoont. Ook suiker monterde iets.

In de weefstoffengroep daalden katoen, katoenen garens en laken weer; wol noteert hooger. Op eenige veilingen noteerde wol zelfs 20 pCt. hooger dan bij de vorige verkooping, zoodat er nu in deze branche weer voldoende werk is. Zijde en hennep hooger; vlas onveranderd; jute liep terug naar de notering van eind November.

Van de mineralen is ruwijzer weer lager; ijzeren staven en stalen rails onveranderd. De lage stand der prijzen begint langzaam aan invloed te oefenen op het plaatsen van orders in Engeland. Er zijn reeds 2000 ton ruwijzer van Engeland naar Duitschland verkocht, terwijl ook België gegalvaniseerde platen begint af te nemen. Stoomkolen zijn iets gemakkelijker. Er waren slechts kleine veranderingen in de diversengroep; geringe dalingen in leder, rubber en talk en een kleine stijging voor olie en oliezaden.

Hieronder vergelijken wij den huidigen stand met dien van Juli 1914. Juli 1914 = 100.

Data	Granen en vleesch	Andere voedings- en genotm.	Weefstoffen	Delfstoffen	Diversen: oliën, hout, rubber, enz.	Totaal
Juli 1914....	100	100	100	100	100	100
December 1918....	226	222	293	186	241	236
December 1919....	249	250	396	247	263	287
Maart 1920....	261	260	484	269	309	325
Juni 1920....	261	263	415	278	281	305
December 1920....	233	229	209	261	230	231
Maart 1921....	209	206	167	216	203	198
Juni 1921....	203	188	158	210	185	188
September 1921....	193	195	204	189	178	192
October 1921....	166	194	190	176	173	178
November 1921....	165	190	181	167	170	174
December 1921....	159	180	180	164	168	170
Januari 1922....	157	186	173	158	167	167

De tweede groep blijft nog achter in de dalende beweging, vnl. door de nog steeds hooge prijzen voor suiker en tabak.

Kleinhandelsprijzen. De verhoudingscijfers van verbruikersartikelen, in den handel gebracht door de Coöperatieve Winkelvereniging van „Eigen Hulp” te Amsterdam, Haarlem, Arnhem, Utrecht, Leeuwarden en 's-Gravenhage (voorheen E. H.), welke door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerd worden, zijn de navolgende:

Artikelen	1915	1916	1917	1918	1919	1920	Nov. 1921	Dec. 1921
Boonen (bruine)	175	214	136	111	146	236	261	261
„ (witte)	200	259	338	221	138	331	290	293
Erwten (capuc.)	178	192	236	211	217	208	233	233
„ (grauwe)	157	177	220	191	209	248	232	232
„ (groene)	160	203	140	103	130	190	200	203
Gort	142	161	135	123	197	216	203	200
„ (boekweit)	171	200	292	312	292	367	267	254
„ (haver) ..	137	150	147	120	120	200	140	140
Kaas (Leids.)	160	179	221	207	253	286	260	260
„ (Gouds.)	133	123	126	177	195	221	263	263
Koffie.....	91	101	118	174	169	154	125	125
Margarine....	102	110	122	136	148	161	141	140
Meel (roggebl.)	104	130	144	130	130	231	—	—
„ (tarwebl.)	159	159	212	224	259	353	188	176
„ (boekw.) ..	152	195	324	362	314	352	267	252
Olie (boter) ..	127	149	235	409	381	271	167	163
„ (patent) ..	207	228	293	351	446	446	266	262
„ (raap)....	188	208	329	540	519	395	225	222
Rijst	112	122	125	122	169	328	159	156
Soda	117	283	267	417	283	417	167	167
Stijfsel	130	160	320	680	577	343	190	177
Stroop	125	154	179	193	200	207	179	179
Suiker (basterd)	107	115	116	120	147	218	135	129
„ (melis) ..	97	100	103	103	121	175	102	100
Thee	117	120	127	119	139	137	123	123
Vermicelli....	203	207	272	266	300	338	255	252
Zeep (w. Brist.)	119	126	160	183	191	153	128	128
„ (zachte) ..	121	158	121	117	275	321	133	129
Zout	90	90	110	190	160	160	130	130
<i>Gemiddelde verhoudingscijfers.</i>	<i>141</i>	<i>165</i>	<i>195</i>	<i>228</i>	<i>239</i>	<i>264</i>	<i>194</i>	<i>191</i>

Bij beschouwing van deze cijfers neme men in aanmerking, dat het voorkomt, dat een artikel tijdelijk door een of meer der 6 coöperaties niet werd verkocht, wat van invloed kan zijn op den loop der verhoudingscijfers.

De prijzen voor het jaar 1893 werden gelijk 100 gesteld.

AANTEEKENING.

Heffingen op petroleum. — Het besluit van den Minister van Koloniën, om ten aanzien van het uitvoerrecht op petroleum, benzine, liquid fuel en residu te volstaan met een tijdelijke heffing van 25 procenten, waardoor de inkomstenraming, gebaseerd op de hooge rechten volgens het amendement Vrede c.s., met f 47 miljoen verminderd moest worden, heeft ook in den Volksraad veel stof doen opwarrelen.

In een rede, gehouden in de zitting van 2 December 1921, behandelde de heer Bodenhausen, directeur van Financiën, ook deze kwestie en verstrekte daarbij enkele interessante gegevens over de heffingen op olie in verschillende productiegebieden, voorafgegaan door een overzicht van het verloop der uitvoerrechten in Nederlandsch-Indië.¹⁾

Wat deze laatste betreft, zeide spreker:

Voor 1920 bedroeg het uitvoerrecht op aardolieproducten f 3 per ton, voor zoover benzine en petroleum betrof, en f 0,60 voor liquid fuel en residu. In 1920 werd dat recht gebracht op f 7,50 en f 1,50. Bij de behandeling in de Tweede Kamer der Staten-Generaal dienden de afgevaardigden Albarda en van den Tempel een motie in, strekkende tot verhooging van het recht tot f 12 voor petroleum enz. en f 2,40 voor liquid fuel, enz. De Minister kon toen mededeelen, dat hij reeds in overleg was getreden met de Indische Regeering over een vendere verhooging van het uitvoerrecht.

Van een en ander was het in dit voorjaar met betrekking tot een aanvullingsbegroting voor 1921 ingediende voorstel om het uitvoerrecht te verhoogen tot f 15 en f 6 per ton, dus hooger reeds dan alle tot nu toe genoemde bedragen, het gevolg. Op dat voorstel werd door de heeren Vrede c.s. een amendement ingediend, dat beoogde het uitvoerrecht te brengen op een bedrag, dat overeenkomt met f 71,50 per ton voor benzine, f 49 per ton voor kerosine en f 23 per ton voor liquid en residu.

Ter vergelijking voerde hij enkele oogenblikken later de volgende cijfers aan:

In *Mexico* bedroeg het uitvoerrecht tot voor kort van pl.m. f 1,37 tot f 8,55 per ton (behalve wat betreft ongeraffineerde gasoline, waarvan, ten einde de raffinage binnenlands te bevorderen, f 15,73 werd geheven).

Intusschen is een voorstel ingediend om voortaan een uitvoerrecht en een productielasting te heffen. In totaal zou dan moeten worden betaald van pl.m. f 3,50 tot f 15,01 per ton (ongeraffineerde gasoline f 28,65). Met het oog echter op de nadeelen, welke dat voorstel voor de productie in Mexico zou medebrengen, is de heffing voorloopig vastgesteld op 40 pCt. van de aanvankelijk in overweging genomen bedragen.

In *Rumenië*, waar het uitvoerrecht voor enkele maanden nog bedroeg f 60 per ton voor lichte benzine en f 20 per ton voor kerosine, is de Regeering er, met het oog op de daling van de Amerikaansche groothandelprijzen, toe overgegaan het uitvoerrecht terug te brengen tot 7 à f 7,50 voor lichte benzine, f 1,50 voor zware benzine en f 0,50 voor kerosine en gasoline.

In *Perzië* bestaat geen enkele heffing. De Perzische regeering is deelgenoot tot 16 pCt. van de nettowinst.

In *Burma* is de heffing pl.m. f 3 per ton. In Britsch-Indië 21½ pCt. van de verkoopwaarde, hetgeen overeenkomt met pl.m. f 3 per ton.

Serawak, f 1,50 per ton.

¹⁾ Hand. Volksraad, pgn. 338/339.

In de rubriek „Overzichten” treft men aan het Jaaroverzicht van Pakhuismeesteren van de Thee.

BOEKAANKONDIGING.

Opper-Silezië. Een nieuw vraagstuk in de Europeesche Politiek, door Mr. C. L. Torley Duwel, met een inleiding van Mr. H. C. Dresselhuys. N.V. Boekhandel v.h. W. P. van Stockum & Zoon, 's-Gravenhage, 1922.

De uitspraak van den Oppersten Raad over Opper-Silezië, gewezen overeenkomstig het advies van den Volkenbond, vindt in Mr. Torley Duwel geen bewonderaar. De conclusie, waartoe zijn beschouwingen hem

hebben geleid, is, dat deze beslissing, wel verre van den vrede in Europa te bevorderen, zulk een onzekerheid brengt, dat de vrede er binnen korten of langen tijd door in gevaar gebracht kan worden. De Schrijver gaat echter nog verder, en acht ook kwade trouw in het spel: hij oordeelt het zonneklaar, dat men in de overtuiging, dat de meerderheid Poolsch zou stemmen, het principe van het zelfbeschikkingsrecht heeft gebruikt als middel om voor het oog van de wereld tot een Poolsch Silezië te geraken. Toen de stemming anders uitviel en verrassend in het voordeel der Duitschers, zou men het principe in de tweede plaats hebben gezet en economische overwegingen naar voren gebracht. De verdeeling van het gebied zou een bedrog zijn aan de stemmers gepleegd, aangezien ieder der beide partijen naar de stembus ging met de overtuiging, dat het om geheel Opper-Silezië ging, en een programma, een middenweg bevattende, aan de stemmers niet is voorgelegd.

Ongetwijfeld verdient het waardeering, dat de heer Torley Duwel heeft getracht, voor een gewichtig internationaal vraagstuk, ook al gaat het Nederland niet direct aan, hier te lande belangstelling te wekken. Met de wijze echter, waarop hij dit in bovenbedoeld geschrift gedaan heeft, kan ik mij in vele opzichten niet vereenigen. Vooreerst zal het voor menig een niet „zonneklaar” zijn, dat de Geallieerden, toen zij besloten de aanvankelijke toewijzing van Opper-Silezië aan Polen te wijzigen en een plebisciet voor te schrijven, zich lieten leiden door de overweging, dat op deze wijze het gebied toch aan Polen zou komen. Niet onwaarschijnlijk hebben zoodanige overwegingen bij de Fransen voorgezet, maar wij weten langzamerhand wel dat de Geallieerden niet een zoo homogeen blok vormden, dat hun beslissingen steeds door één uniformen wil werden ingegeven. Is het zoo zonneklaar, dat ook Engeland en Amerika op een Poolsch Opper-Silezië hebben aangestuurd, en alleen dáárom de volksstemming geaccepteerd, omdat zij een Poolsch succes verwachtten? Noch voor Engeland, noch voor de Vereenigde Staten is een Duitsch Opper-Silezië een buitengewoon schrikbeeld geweest, en men kan zich gereedelijk voorstellen, dat bij het verschil in zienswijze, dat zich omtrent dit punt in de verschillende landen openbaarde, men de volksstemming heeft aangegrepen als een uitweg, die tevens het voordeel bood, het Wilson zoo na aan het hart liggende, maar in het Vredesverdrag op verschillende punten genegeerde beginsel van „zelfbeschikking” in toepassing te brengen. Dat dit een gelukkige oplossing is geweest — met den S. meen ik het te moeten betwijfelen, en ik onderschrijf geheel zijn, zich bij het oordeel van Lansing aansluitende, critiek op dit middel om grensregelingen vast te stellen. Het is wel tekenend voor de mentaliteit van den ex-President der Vereenigde Staten, deze voorliefde voor een met zoo idealistischen glans omgeven, maar in wezen zoo oppervlakkig en bij praktische toepassing tot zulke verkeerde gevolgen leidend beginsel als het „zelfbeschikkingsrecht”.

De vorm die gekozen werd om zich van den wil der Opper-Silezische bevolking te overtuigen, was de „vote par commune”. Het komt mij voor, dat de heer T. D. zich van de beteekenis van dit voorschrift niet voldoende rekenschap heeft gegeven. Hij schijnt in de meening te verkeeren, dat het in de bedoeling heeft gelegen, het resultaat der stemming te beoordeelen naar het aantal Poolsch of Duitsch gestemd hebbende gemeenten (blz. 33). De beteekenis van de „vote par commune” is echter een gansch andere. In aanmerking nemende, dat het doel van het plebisciet is een zoo klein mogelijk aantal menschen onder een door hen niet gewenscht staatsverband te brengen, wordt, beter dan door de bevolking van een gebied „en bloc” te laten beslissen bij welken staat zij wenschte te behooren, het doel bereikt door het „zelfbeschikkingsrecht” voor iedere gemeente op zichzelf toe te passen, en daarna de grens tusschen de gemeenten

af te bakenen overeenkomstig den uitslag der stemming. Dit systeem van „vote par commune” is alleen dáár zuiver toe te passen, waar de geografische verspreiding der bevolkingsgroepen zulks toelaat, terwijl wel steeds, wil men een eenigszins practisch bruikbare grens verkrijgen en het ontstaan van enclaves op elkanders gebied vermijden, ten koste van het zuivere zelfbeschikkingsrecht der gemeenten men rectificaties moet toelaten, waar dit om economische of geografische redenen noodzakelijk is. Een voorbeeld van practische toepassing van beide systemen naast elkander, vindt men in het Vredesverdrag bij de bepalingen omtrent Sleeswijk, waar in de Zuidelijke zone een stemming „en bloc”, in de Noordelijke een „par commune” was voorgeschreven. Voor Opper-Silezië heeft het Verdrag, in nagenoeg dezelfde bevoordingen als voor de Noordelijke zone van Sleeswijk, de stemming „par commune” geëischt en deze stemming is ook op overeenkomstige wijze als in Sleeswijk uitgevoerd. Daarna hebben de Geallieerden, op advies van den Raad van den Volkenbond, de grens tusschen de gemeenten getrokken, zooveel mogelijk in overeenstemming met den uitslag der stemming in elke gemeente, zooals dat ook in Sleeswijk geschied was. Voor Silezië deden zich echter in dit opzicht groote moeilijkheden voor, die o.a. hieruit voortspuiten, dat de Duitsch-gezinde steden lagen als eilanden, te midden van Poolsch-gezind platteland. In verband daarmee kon de Raad — die, krachtens het Vredesverdrag, behalve met den uitslag van het referendum, ook met economische en geografische factoren had rekening te houden, — niet steeds automatisch den uitslag van de volksstemming in de verschillende gemeenten volgen.

Het verkeerde uitgangspunt van den heer T. D. voert hem tot een geheel onjuiste beoordeeling en tal van ongegronde beschuldigingen ten aanzien van de stemming en de wijze, waarvan met het resultaat daarvan is rekening gehouden. Vermeld zij b.v. Schrijvers opmerking (blz. 35), dat met de moderne tendens, om bij verkiezingen aan iedere stem zooveel mogelijk gelijke waarde te geven, en niet de waarde van de stem afhankelijk te maken van het district, waar deze is uitgebracht, de wijze waarop het plobisciet is toegepast niet te rijmen is. De S. vergelijkt hier twee volkomen ongelijksoortige grootheden: de stemming bij een verkiezing, waar het geldt te komen tot een *éénheid*, een orgaan, dat in zijn samenstelling een zoo getrouw mogelijk beeld van de sterkte der partijen weergeeft, en de stemming, die ten doel heeft te komen tot *scheiding*, tot een grensafbakening tusschen twee bevolkingsgroepen. Bij een juist inzicht in het stemmingssysteem is het ook zeer natuurlijk, dat in par. 5 der Annexe overlegging van de stemmencijfers voor elke gemeente wordt gevraagd en niet het *aantal* der Poolsch of Duitsch gestemd hebbende gemeenten (blz. 34), welk aantal immers in dit systeem geenerlei rol speelt. Evenmin is er iets „merkwaardigs” aan, dat in het Verslag der Commissie over het resultaat der stemming nergens het totaal der communes, die voor of tegen hebben gestemd, te vinden is (blz. 34). Indien een bedrog aan de stemmers is gepleegd, doordat die in den waan zijn gebracht, dat het hier om Opper-Silezië „en bloc” ging (blz. 28 en 46), dan moet dat aan de Poolsche en Duitse agitators in het gebied, maar niet aan de opstellers van het Vredesverdrag of aan den Volkenbond worden verweten.

Mr. Dresselhuys heeft zich in zijn voorwoord nog verder in de verkeerde richting laten medevoeren door te verklaren, dat de uitslag van de volksstemming bij de beslissing „volmaakt genegeerd” is. Dat is wel een van de laatste dingen, die men zou kunnen inbrengen tegen een beslissing, waarbij de „vote par commune” tot basis is genomen. Eerder zou men nog kunnen aanvoeren, dat *te veel* met de stemmencijfers is rekening gehouden, en te weinig met de economische factoren — waaraan de Raad, behalve door ge-

biedsuitwisseling ter weerszijden van de referendumlijn, vooral door het voorschrijven van een economische entente tusschen de beide deelen heeft pogen recht te doen wedervaren. Maar kan men hiervan den Volkenbondsraad een grief maken? De Raad zag zich nu eenmaal voor het feit gesteld, dat het Vredesverdrag den plicht oplegde om bij de beslissing met twee factoren rekening te houden, die in het onderhavige geval nagenoeg niet te vereenigen bleken: den uitslag der stemming en de economische gesteldheid. Hij kweet zich van zijn taak op een wijze, die zeker geen ideale oplossing gaf, maar heeft iemand een betere kunnen aanwijzen? Had de Volkenbondsraad soms wijzer gedaan door zich op grond van economische ondeelbaarheid van het gebied, incompetent te verklaren? Zou daarmee dan het geschil zijn opgelost? Zou dan toewijzing van het gebied in zijn geheel, hetzij aan Duitschland, hetzij aan Polen zijn gevolgd, en alles pais en vree zijn geweest? Meent de S. werkelijk, dat door toepassing van de door hem op blz. 45 aanbevolen middelen geen „nieuwe vraagstukken in de Europeesche politiek” zouden zijn ontstaan? Inderdaad, men kan twijfelen aan de wijsheid van de maanen van Versailles, die door de overdracht en later de verdeling van het Opper-Silezische gebied ter tafel te brengen, een nieuwen steen des aanstoets in de Europeesche politiek hebben gebracht, maar het is onjuist zijn grieven te richten tot den Raad van Genève, die, verplicht zich te houden aan hetgeen in het Vredesverdrag was voorgeschreven, met tact en bekwaamheid heeft getracht uit economisch oogpunt nog te redden wat te redden was.

J. P. A. FRANÇOIS.

den Haag, Januari 1922.

Statistischer Atlas zum Welthandel, berechnet, gezeichnet und erläutert von S. Zuckermann. Teil I: Text und Tabellen. Teil II: Graphische Tafeln. Otto Elsner Verlagsgesellschaft m.b.H., Berlin, 1921.

Van de hand van den samensteller van dit werk, dat reeds eenigen tijd op aankondiging wacht, verschenen reeds verschillende handelsstatistische geschriften. Tot dezen jongsten arbeid heeft hij zich gezet, omdat het daarin verwerkte materiaal tot dus verre slechts in een vorm aanwezig was, die maar weinigen tot een grondige bestudeering ervan bracht. Misverstanden op het gebied van het handelsverkeer zijn hierdoor meer dan eens ontstaan, tot schade van de goede verstandhouding tusschen de volken.

Een zeer omvangrijk materiaal werd door hem bewerkt, betrekking hebbende op zestig landen, waarvan de handel bijna 96 pCt. van den totalen wereldhandel bedraagt. Om het gestelde doel, overzichtelijkheid, te bereiken, zijn de resultaten van het onderzoek zoo kort mogelijk geformuleerd. Wegens de door den oorlog geheel ontwrichte verhoudingen moest de samensteller als grondslag voor zijn tabellen de cijfers van 1909/1913 nemen. Dit verleent het werk nog een bijzondere beteekenis als hulpmiddel voor vergelijkende studies van de toestanden, wanneer de wereld weer tot rust zal zijn gekomen, met die van voor den oorlog, waarbij echter grenswijzigingen herhaaldelijk tot raadpleging der uitvoerige officieele publicaties over de door den samensteller beschouwde jaren zullen nopen.

Wat de tabellen vooral belangwekkend maakt is het gevolgde systeem, tegenover de opgave van de waarde van den invoer van zeker land uit een ander te stellen waarde van den uitvoer van het laatste naar het eerste land en omgekeerd. Merkwaardig zijn de absoluut en relatief berekende verschillen, die geen hoogen dunk geven van de betrouwbaarheid van vele handelsstatistieken. De samensteller hecht aan de invoercijfers meer waarde dan aan die over den uitvoer, daar de contrôle op de eerste scherper is. Daarom berekent hij de waarde van den uitvoer van een land bij voorkeur op grond van de invoerwaarde der geëx-

porteerde goederen in de landen van hun bestemming. De vergelijking der waardebedragen wordt zeer vergelijkbaar, doordat naast de waarde in de eigen valuta ook overal die in goudfrancs gegeven wordt.

In het tweede deel van het werk worden de cijferreeksen grafisch voorgesteld. Hoezeer in 't algemeen grafieken ook tot verheldering kunnen bijdragen, de ruimte, waarin een en ander hier moest worden samengedrongen is oorzaak, dat het doel maar ten deele bereikt kon worden. Een groot gemis is dit echter niet, daar de tabellen door het gebruik maken van verschillende lettertypen zeer overzichtelijk zijn.

Een ontzagwekkende arbeid is voor de samenstelling van dit werk, noodig geweest, een arbeid zoo groot, dat er terecht van gezegd is, dat men niemand er mede zou willen belasten, tenzij hij tot levenslangen dwangarbeid veroordeeld was wegens de een of andere venschrikkelijke misdaad.

ONTVANGEN:

League of Nations Barcelona Conference, Introduction and complete text of conventions and recommendations adopted. Librairie Payot & Cie., Lausanne, Genève, 1921.

INGEZONDEN STUKKEN.

BESCHERMING TEGEN VALUTA-CONCURRENTIE.

Geachte Redactie,

Met groote belangstelling lees ik steeds de artikelen in Ec. Stat. Berichten over de al dan niet wenschelijkheid om onze industrie te beschermen tegen de concurrentie van landen met zeer gedeprecieerde valuta.

Er zijn industrieën in ons land, die protectie niet noodig schijnen te hebben; des te beter, want waar protectie niet het algemeen belang dient, daar is zij uit den boeze.

Er zijn industrieën gedurende den oorlog verzezen, die zelfs in normale tijden geen reden van bestaan hebben; deze hebben geen recht op bescherming; zij moeten verdwijnen in het algemeen belang.

Er zijn echter ook industrieën, die in normale tijden zonder twijfel reden van bestaan hebben en nu is de vraag, of het algemeen belang medebrengt dezen tijdelijk steun te verlenen, hetzij door heffing van invoerverbod, differentieele of zware inkomende rechten.

Als een paal staat boven water, dat beschermde goederen bij aankoop voor den verbruiker duurder te staan komen. De vraag is of dit duurder worden steeds tegen het algemeen belang is.

Om deze vraag te beantwoorden dient men iedere industrie op zichzelf te beschouwen; men moet de geschiedenis daarvan bestudeeren, nagaan of het voortbestaan een landsbelang is, of de industrie goede waar levert, of zij in den oorlogstijd gebruik van den toestand heeft gemaakt om abnormale winsten te behalen. Deze laatste overweging treft niet de economische, doch slechts de moreele zijde der kwestie.

Het instellen eener enquête om deze gegevens te verzamelen is niet practisch; er gaat te veel tijd mede verloren. Iedere tak van nijverheid moet een advies uitbrengen aan een Regeerings-College, waarin die tak zijn denkbeelden kortelijk uiteenzet; hij moet het noodige cijfermateriaal overleggen met de wetenschap, dat „l'art de grouper les chiffres" zeer voorzichtig moet worden toegepast, want dat onderzoek zijdens het college toegelaten is en dat bij gebleken minder juiste groepeerings de andere takken bij het onderzoek voorgaan.

Is een practisch geleid en dus snel afgedaan onderzoek afgelopen, dan wordt terstond eene gedragslijn vastgesteld. Besluit het College hulp te verlenen, dan wordt de wijze van verlening terstond vastgesteld en in werking gebracht.

Aangezien de nood reeds hoog gestegen is, dient snel gehandeld te worden.

Gekibbel over de wenschelijkheid van vrijhandel en vrijbedrijf of van bescherming is thans niet van practisch nut. De vraag is, of onze industrie gered moet worden en hoe dit snel geschieden kan. Met veel praten en schrijven bereikt men in tijden van nood bedroefd weinig. Trouwens, waar bestaat tegenwoordig vrijhandel of vrijbedrijf? De overheidsbemoeiing strekt zich tegenwoordig zoover uit, dat vooral van vrijbedrijf bezwaarlijk meer gesproken kan worden.

Afgezien van de lasten op de industrie gelegd door de invaliditeitswet, den verkorten arbeidstijd enz. blijven door die bemoeiing de loonen in ons land abnormaal hoog. Ondersteuning van werklozen, toeslag en hulp bij huizenbouw, loonopdriving in het overheidsbedrijf veroorzaken, dat de loonen boven het peil blijven, waarop die, zonder overheidssteun, zonder twijfel reeds lang gedaald zouden zijn.

Prijzen van levensbehoeften zullen eerst dalen, nadat de loonen gedaald zijn.

Wat bescherming betreft, zoo moet m.i. gewaakt worden tegen het treffen van landen, waar oprecht gearbeid wordt om een beteren stand van zaken in het leven te roepen.

Maatregelen tegen landen, die roekeloos handelen in eigen land en onverschillig zijn voor de gevolgen daarvan in het buitenland, zijn m.i. geheel te verdedigen.

Het meest berooide land toch kan door depreciatie zijner valuta het goedkoopste leveren; hoe berooider het wordt, hoe goedkoper het leveren kan. Ten slotte gaat zoo'n land verloren, maar eerst *nadat* de industrie van andere landen, die geen verdedigingsmaatregelen namen, verloren is gegaan.

Ik sta buiten de Nederlandsche industrie en buiten den Nederlandschen handel, maar als Commissaris van de eenige fabriek in ons land, waar men uitsluitend transformatoren vervaardigt, ben ik eenigszins op de hoogte van den toestand dezer fabriek, die ik daarom hier als voorbeeld aanhaal.

In 1913/4 werd de fabriek gebouwd. Het maatschappelijk kapitaal bedroeg f 200.000,—. Geleidelijk werd de fabriek vergroot, zoodat zij thans in staat zoude zijn in de totale behoefte van ons land te voorzien. Het kapitaal bedraagt thans f 1.000.000,— en er is eene obligatieleening van f 360.000,—. Het aantal werklieden bedraagt ongeveer 200 plus 26 man kantoorphoneel. Het beheer rust in handen van drie ingenieurs.

In 1910 werd in Nederland door een electro-technische machinefabriek de bouw begonnen van transformatoren en nadat aldaar gebleken was, dat de concurrentie van het buitenland zonder bezwaar doortaan kon worden, werd in 1913 overgegaan tot den bouw dezer speciaal-fabriek. De ondervinding aldaar tot Augustus 1914 opgedaan bevestigde ten volle de verwachting, dat men de concurrentie van het buitenland niet behoefde te vrezen.

De door haar vervaardigde toestellen zijn minstens even goed als die van buitenlandsch fabriekaat.

De afnemers zijn voornamelijk de centrales, dus grootendeels gemeentelijke en provinciale instellingen en het Rijk (mijnbedrijf in Nederland en Indië).

In den oorlogstijd is gebleken, hoe onmisbaar deze fabriek in tijd van nood is.

De uitgekeerde dividenden bedroegen: 6 pCt., 8 pCt., 8 pCt., 8 pCt., 10 pCt., 12 pCt., 6 pCt. Hoe is thans de toestand van deze fabriek?

De grondstoffen, benodigd voor den bouw van transformatoren moeten zoo goed als alle worden ingevoerd uit het buitenland. Sommige van die grondstoffen worden door een invoerrecht getroffen.

Complete transformatoren mogen echter vrij worden ingevoerd. Een premie dus in het voordeel van het buitenlandsch fabriekaat.

Het ligt voor de hand, dat bij een valuta van 1,5 voor de markten concurrentie is uitgesloten. De uit

Duitschland te betrekken grondstoffen worden bovendien voor uitvoer hoog op prijs gehouden ten behoeve van de Duitsche industrie. De Duitschers kunnen vrij juist uitrekenen op hoeveel de kostende prijs (zonder eenige winst voor afschrijving) in Nederland komt te staan en regelen daarnaar hun offerte. Zien zij, dat 10 pCt. verschil niet voldoende is, dan gaan zij lager en ten slotte is het gevolg, dat alleen zeer nationaal voelende klanten de Nederlandsche fabriek trouw blijven. De voor het Nederlandsche Hoogovenbedrijf benodigde transformatoren werden o.a. in Duitschland besteld, niettegenstaande de geheele Nederlandsche industrie aandeelen in die maatschappij nam (ook de door mij hier behandelde fabriek). Ik maak den directeur van het Hoogovenbedrijf geen verwijt over zijne handeling, die van een koopmans-standpunt zeker te verdedigen is, maar constateer slechts het feit om aan te toonen, dat het zelfs voor nationaal voelende Nederlanders moeilijk is om de Nederlandsche industrie te steunen, als het prijsverschil werkelijk aanzienlijk is.

De onders door de Nederlandsche fabriek verkregen laten verlies, in het gunstigste geval een winst, die misschien voldoende is voor de hoog noodige afschrijvingen.

Het behoeft geen betoog, dat deze gang van zaken niet bestendig kan worden en blijft deze industrie aan haar lot overgelaten, dan is zij gedoemd de vlag te strijken voor een land, dat door omstandigheden groot belang heeft bij een gedeprimeerde valuta.

Is het stopzetten van dit bedrijf echter in het algemeen belang? Wat zijn de gevolgen daarvan?

10. Bij het verdwijnen van den eenigen ernstigen concurrent zullen de prijzen voor het buitenlandse fabriekaat verhoogd worden, zoodat het voordeel van het zoogenaamde vrijbedrijf terstond verloren gaat.
20. Alle deelnemers in het bedrijf worden werkloos; gevolg ondersteuning, die de gemeenschap geld kost en het moreel der werkloozen omlaag haalt.
30. Kapitaalsvernietiging heeft plaats.
40. De schatkist van Rijk en Gemeente derft de voorheen door deze industrie en haar personeel opgebrachte belastingen.
50. Voor ingenieurs en kantoorpersoneel is het in dezen tijd zoo goed als onmogelijk elders emplooi te vinden.
60. Het gemeentelijke electriciteitsbedrijf verliest een zijner grootste afnemers.
70. De winkelstand verliest afnemers.
80. De Nederlandsche electriciteitsbedrijven zullen ook voor snelle reparaties van transformatoren op het buitenland aangewezen zijn.

Het komt mij voor, dat deze gevolgen ernstig zijn en dat de voorkoming daarvan werkelijk wel opweegt tegen het nadeel, verbonden aan de levering van tijdelijk duurdere transformatoren; ik zeg tijdelijk, omdat, zooals boven uiteengezet, de buitenlanders, bij verdwijning der concurrenten, terstond hunne prijzen zullen verhoogen.

Hoe de hulp moet worden verleend, laat ik ter beoordeeling aan meer bevoegden. Duitschland heeft sedert eenige jaren een invoerverbod op transformatoren, vermoedelijk uit vrees voor de nog sterker gedeprimeerde Oostenrijksche kronen.

Een algemeen invoerverbod is niet wenschelijk en een partieel verbod werkt ontduiking en listigheden in de hand. Een algemeen hoog invoerrecht is evenmin wenschelijk en ontstemt landen als Engeland, Amerika en Zwitserland. Indien de practijk zulks uitvoerbaar maakt, zou een invoerrecht, speciaal gericht tegen landen met abnormaal lage valuta, overweging verdienen.

Dit invoerrecht zou 2½ pCt. kunnen bedragen van de factuur in vreemde valuta. Voor de betaling van het invoerrecht wordt de goudwaarde aangenomen.

Het invoerrecht op een transformator van 100.000 mark zou dan bedragen 2500 mark à 60 cents =

f 1500,—. De Oostenrijksche kroon aan te nemen op 50 cents, evenals de franc en de lire.

Een zoodanig invoerrecht is zeer zwaar voor landen als Duitschland en Oostenrijk, maar het kan nu eenmaal niet anders en het zal als een prikkel werken op die landen om naar verbetering der valuta te streven.

Zonder dien prikkel komt er geen verandering in den toestand en het gevolg is, dat Nederland te gronde gaat ten einde b.v. Duitschland in staat te stellen zijne verplichtingen tegenover zijne vroegere vijanden na te komen.

Het hierboven behandelde geval is eenvoudig, omdat de fabriek slecht één artikel maakt. Daardoor zijn de gevolgen gemakkelijk te overzien en de juistheid van het betoog ook zonder studie na te gaan.

Ten slotte nog de volgende opmerking.

In Ec.-Stat. Berichten van 11 Januari 1922 laat de heer E. J. Tobi zich eenigszins kleineerend uit over de electrotechnische industrie in Nederland. De schrijver houdt m.i. geen voldoende rekening in zijne beschouwingen met de omstandigheid, dat eerst in 1912 in ons land de uitbouw begon van de electricische bedrijven met als gevolg daarvan veel meer vraag naar draad, kabel, installatie-materialen, motoren en transformatoren. Dat deze industrieën in ons land nog jong zijn is dan ook een gevolg van de eerst in latere jaren grooter geworden toepassing van electriciteit in Nederland.

De transformatorenfabriek heeft thans een capaciteit, die groot genoeg is voor de behoefte van geheel Nederland en is derhalve op haar gebied van groot belang voor ons land. Zonder die valuta-misère zoude zij alle orders kunnen boeken en uitvoeren.

C. C. ZEVEIJN.

STAATSHULP BIJ ONTGINNING VAN WOESTE GRONDEN.

Mijnheer de Redacteur,

Veroorloof mij een kleine opmerking naar aanleiding van het artikel van den heer van Lonkhuyzen in het nummer van 15 Februari 1922 over Staatshulp bij ontginning van woeste gronden, omdat daarin iets voorkomt, dat men te dikwijls aantreft, als 't om Rijks-geld gaat. De heer van Lonkhuyzen acht het feit, dat verkrijgers van voorschotten de eerste 8 jaren geen rente betalen wél, het feit dat de rentevoet maar 4 pCt. is, niet van noemenswaardig belang. Door de voorwaarde omtrent de 8 rentelooze jaren, zoo becijfert hij, legt het Rijk f 269 op elke f 1000 toe; de lage rentevoet kan verwaarloosd worden. Nu is echter de waarheid, dat door den lagen rentevoet het Rijk, dat thans zeker niet onder 6 pCt. geld kan krijgen, feitelijk rond f 500 op elke f 1000 toelagt, dus bijna het dubbele.¹⁾ Ik treed niet in een beoordeeling of de zaak, waarover de heer van Lonkhuyzen spreekt, ook dat bedrag waard is. Ik doe slechts opmerken, dat dus volgens zijn opgave het verkrijgen van 113 nieuwe boerderijen feitelijk f 650.000 contant geld kost, terwijl dan daarenboven daarvoor f 650.000 tegen 6 pCt. ter leen moet worden verstrekt.

Iedereen, doch vooral wie in financieele moeilijkheden zit, moet zich goed rekenschap geven wat alles kost; bij hetgeen met Staatsgeld geschiedt gebeurt dat nog veel te weinig.

Hoogachtend,

Uw dw. dn.,
ANT. VAN GIJN.

¹⁾ Na 8 jaren begint de rentebetaling en aflossing in 30 jaar; rentevoet 4 pCt. Per f 1000 wordt dus gedurende 30 jaren f 57,83 betaald. Tegen 6 pCt. gerekend is de contante waarde van 30 termijnen van f 57,83 f 795,74, zeg f 796. Doch de betaling begint pas over 8 jaar. Een gulden over 8 jaar is bij een rentevoet van 6 pCt. 0,6274 thans. Dus de waarde van elke 1000 gulden van het overschot thans is 796 maal 0,6274, dat is f 499,41.

OVERZICHT VAN TIJDSCHRIFTEN.

Weltwirtschaftliches Archiv. — Jena, 1 October 1921.

Dr. H. Wätjen, Der Zucker im Wirtschaftsleben Lateinamerikas von der Kolonialzeit bis zur Gegenwart; Prof. Dr. O. K. Kilpi, Die weltwirtschaftlichen Beziehungen Finlands; Dr. H. v. Beckerath, Kräfte, Ziele und Gestaltungen in der deutschen Industriewirtschaft; Dr. O. Schneider, Politische und wirtschaftliche Berichterstattung.

Weltwirtschaft. — Berlijn, November 1921. Wernekke, Frankreich und seine Siedelungen; Fr. Runkel, Zur künftigen Gestaltung des deutschen Aussenhandelsnachrichtendienstes.

Journal des Economistes. — Parijs, 15 Januari 1922.

Yves-Guyot, Quelques problèmes de 1922; A. Rafalovich, Le marché financier en 1921; Brisson-Martin, Prévisions; J. Tchernoff, Réforme de la loi du 2 juillet 1919 instituant le règlement transactionnel; N. Mondet, Chronique de l'inflation; Y. G., L'économie et l'histoire; B. L. L. E., La Ligue du libre-échange, (janvier 1922).

Bank-Archiv. — Berlijn, 1 December 1921. Dr. G. Sintenis, Die Besteuerung der Spekulationsgewinne in Wertpapieren; M. Lichtenhein, Börsenfragen; K. Diehl, Zur Knappschen Geldtheorie; Dr. A. Schmidt, Goldbestände und Notenumlauf der Privatnotenbanken; Dr. Koepfel, Zur Verordnung über Erhöhung der Börsenumsatzsteuer und Einführung einer Devisenumsatzsteuer.

Zeitschrift für Handelswissenschaftliche Forschung. — Leipzig, Nov.—Dec. 1921.

E. Schmalenbach, Geldwertausgleich in der bilanzmäßigen Erfolgsrechnung; Dr. Hübner, Die neuen Formen des deutschen Aussenhandels.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** betekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTO'S.

Ned. { Disc. Wissels. 4½ 1 Juli '15 } Zweeds. R.ksbk 5½ 19 Oct. '21
 B-1 Binn. Eif. 5½ 19 Oct. '21 } Bk. v. Noorw. . 6 25 Jun. '22
 Bk. { Vrsch. in R.C. 6½ 19 Oct. '20 } Zwits. Nat. Bk. 4 13 Aug. '21
 Bk. van E. g.-land 4½ 16 Feb. '22 } Belg. Nat. Bk. 5-5½ 19 Mei '21
 Duitse Rijk-bk. 5 23 Dec. '14 } Bank v. Spanje 6 4 Nov. '20
 Bk. van Frankrijk 5½ 28 Juli '21 } Bank v. Italië 6 20 Mei '20
 Oostenr. Hong Bk. 7 30 Nov. '21 } F. Res. Bk. N.Y. 4½ 2 Nov. '21
 Nat. Bk. v. Denem. 5½ 5 Nov. '21 } Javasche Bank 3½ 1 Aug. '09

OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen Part. disconto	Berlijn Part. disconto	Parijs Part. disc.	N. York Call- money
	Part. disconto	Prolon- gatie				
18 Febr. '22	4 1/8-1/4	4	3 1/4	4 5/8	—	3 1/2-4 1)
13-18 „ '22	4 1/8-1/4	3 3/4-4	3-1/4	4 5/8	—	3 1/2-4
6-11 „ '22	3 1/4	3-4	3 1/4-1/2	4 5/8	—	4 5/8
30 J.-4 F. '22	4 1/4-3/8	3 1/4-4 1/4	3 1/2-5/8	4 5/8	—	4-6
14-19 F. '21	3 5/8	3	6 3/4	4 5/8	—	6-7
16-21 F. '20	3 3/4-7/8	3 3/4-4	5 5/8-3/4	4 5/8	—	5 1/2-7
20-24 Juli '14	3 1/8-3/16	2 1/4-3/4	2 1/8-3/4	2 1/8-1/2	2 3/4	5 1/2-7 1/2

1) Notering van 17 Februari 1922.

WISSELKOERSEN.

WISSELMARKT.

Londen opende op 11,67, liep aanvankelijk iets terug, maar was daarna weder zeer gevraagd. Na tot 11,69 te zijn geklommen, kwam er echter zeer sterk aanbod aanvankelijk uit Engeland, maar later ook hier, dat den koers sterk terug deed loopen, zoodat heden voor 11,55 werd afgedaan. Dollars waren de geheele week aangeboden, aan-

vankelijk zonder een sterke daling te veroorzaken, maar Zaterdag en heden was het aanbod al te sterk en zakte de koers beduidend in. Ook markten waren sterk aangeboden. Heden 1,19. Het langdurige uitstel van de conferentie te Genua heeft een zeer slechten invloed op den koers. In tegenstelling met deze flauwe koersen waren francs zeer gezocht. In verband met de betere betalingsbalans, de aanhoudende vraag voor Duitse rekening en de inkrimping van den bankbiljettenomloop was Parijs zeer gezocht, heden werd voor 24,20 verhandeld. In sympathie hiermede was ook België zeer vast. Van de overige landen was Skandinavië eveneens zeer vast, vooral Christiania. Daarentegen was Zwitserland opnieuw lager, heden 51,30; bleef Spanje bijna onveranderd en was Buenos Aires eerder iets lager.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	Londen *)	Parijs *)	Berlijn *)	Weenen *)	Brussel **)	New York**)
13 Febr. 1922	11.65½	22.97½	1.32½	0.09½	21.90	2.69 1/8
14 „ 1922	11.66½	23.15	1.34½	0.09	22.02 1/2	2.67 3/4
15 „ 1922	11.68½	23.22½	1.33½	0.09	22.10	2.67 1/4
16 „ 1922	11.67½	23.20	1.33½	0.08½	22.11 1/2	2.67 3/4
17 „ 1922	11.61	23.25	1.30	0.07½	22.16 1/2	2.67
18 „ 1922	11.57½	23.45	1.26½	0.07½	—	—
Laagste d. w. 1)	11.57	22.90	1.25	0.07	21.87 1/2	2.66
Hoogste „ „ 1)	11.69	23.45	1.35	0.10	22.35	2.69 1/4
11 Febr. 1922	11.67½	23.02½	1.34½	0.09½	21.09	2.68 3/4
4 „ 1922	11.62	22.60	1.33	0.09	21.52 3/8	2.69 3/8
Muntpariteit	12.10	48.—	59.26	50.41	48.—	2.48 1/2

*) Notering te Amsterdam. **) Notering te Rotterdam.
 1) Particuliere opgave. 2) Notering van 10 Februari 1922.
 3) Idem van 3 Februari.

Data	Stock- holm *)	Kopen- hagen *)	Chris- tiantia *)	Zwitser- land *)	Spanje 1)	Bataavia 1) telegrafisch
13 Febr. 1922	69.60	55.05	44.—	52.52½	41.95	98 3/4-99½
14 „ 1922	69.95	55.—	44.50	52.35	41.95	98 3/4-99½
15 „ 1922	70.10	55.10	44.60	52.25	42.05	98 3/4-99½
16 „ 1922	70.15	55.50	45.30	52.35	42.10	98 3/4-99½
17 „ 1922	70.30	55.40	45.50	52.25	42.—	98 3/4-99½
18 „ 1922	70.35	55.30	45.35	51.90	41.75	98 3/4-99½
L'ste d. w. 1)	69.35	54.75	43.90	51.85	41.70	98 3/4
H'ste „ „ 1)	70.40	55.55	45.65	52.60	42.25	99 1/4
11 Febr. 1922	69.80	55.05	44.15	52.35	42.05	98 3/4-99½
4 „ 1922	69.—	54.85	43.20	52.75	41.20	98 3/4-99½
Muntpariteit	66.67	66.67	66.67	48.—	48.—	100

*) Notering te Amsterdam. 1) Particuliere opgave.

Termijnnoteringen der Valuta-Kas.

Ecarts tusschen termijnnotering en contanten koers (week van 13—17 Februari 1922).

Londen.	Ult. Febr.	Ult. Maart	Ult. April
Hoogste B Koers	agio 1 1/4 ct.	agio 1 3/4 ct.	agio 2 1/2 ct.
Laagste B „	Pari	1 1/4 „	1 1/2 „
Hoogste L „	agio 1 1/4 „	1 3/4 „	2 1/2 „
Laagste L „	„ 3/4 „	1 „	1 1/4 „
New-York.			
Hoogste B Koers	agio 1/4 ct.	agio 1/4 ct.	agio 1/4 ct.
Laagste B „	Pari	Pari	Pari
Hoogste L „	agio 1/4 „	agio 3/8 „	agio 5/8 „
Laagste L „	disagio 1/4 „	disagio 1/4 „	disagio 1/4 „
Parijs.			
Hoogste B Koers	agio 5 ct.	agio 5 ct.	agio 5 ct.
Laagste B „	Pari	Pari	Pari
Hoogste L „	agio 7 1/2 „	agio 7 1/2 „	agio 7 1/2 „
Laagste L „	Pari	Pari	2 1/2 „
Brussel			
Hoogste B Koers	agio 5 ct.	agio 7 1/2 ct.	agio 10 ct.
Laagste B „	disagio 2 1/2 „	Pari	2 1/2 „
Hoogste L „	agio 7 1/2 „	agio 10 „	12 1/2 „
Laagste L „	Pari	2 1/2 „	5 „
Berlijn.			
Hoogste B Koers	agio 1/2 ct.	agio 1/2 ct.	agio 1 ct.
Laagste B „	Pari	Pari	3/4 „
Hoogste L „	agio 1/2 „	agio 1 „	1 „
Laagste L „	disagio 1/2 „	Pari	1/2 „

KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Lond. (in \$ per £)	Zicht Paris (in cts. p. frs.)	Zicht Berlin (in ct. p. Mrk.)	Zicht Amsterd. (in cts. p. gld.)
18 Febr... 1922	4.37.75	8.97	0.48	37.80
Laagste d. week	4.35.37	8.63	0.48	37.32
Hoogste "	4.37.75	8.97	0.50	37.80
11 Febr... 1922	4.33.75	8.54	0.50	37.16
4 " 1922	4.32.62	8.38	0.50	37.26
Muntpariteit ..	4.86.67	5.18 1/4	95 1/4	40 3/16

KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	4 Febr. 1922	11 Febr. 1922	13-18 Febr. '22 Laagste	18 Febr. 1922 Hoogste
Alexandrië ..	Piast. p. £	97 7/16	97 7/16	97 7/16	97 7/16
*B. Aires 1) ..	d. p. \$	45 1/8	45 1/4	45 1/8	46
Calcutta	Sh. p. rup.	1 3/32	1 3/32	1 3/32	1 3/32
Hongkong ...	id. p. \$	2 6 3/4	2 6 1/2	2 5 1/2	2 6 1/2
Lissabon	d. per Mil.	4 1/8	4 3/32	3 3/4	4 1/8
Madrid	Peset. p. £	28.14	27.77	27.60	27.90
*Montevideo 1	d. per \$	43	43 1/2	44 1/4	45 1/2
Montreal ...	\$ per £	4.51 3/4	4.51 1/2	4.51 1/2	4.56
*R.d.Janeiro ..	d. per Mil.	7 1/32	7 1/16	7 1/16	7 9/16
Rome	Lires p. £	92 1/2	90 1/4	88 1/2	92
Shanghai ...	Sh. p. tael	3 5 1/2	3 4 3/32	3 3 1/2	3 4 3/4
Singapore ...	id. p. \$	2 3 25/32	2 3 25/32	2 3 1/16	2 3 27/32
*Valparaiso ..	peso p. £	44.80	43.60	40.60	43.60
Yokohama ..	Sh. p. yen	2 2 3/8	2 2 13/32	2/2	2 2 5/10

*Koersen der voorafgaande dagen. 1) Telegraphisch transfert.

NOTEERING VAN ZILVER

Noteering te Londen		te New York	
18 Febr. 1922	33 1/4	64 3/4	
11 " 1922	34 3/8	65 7/8	
4 " 1922	34 3/4	66 1/2	
28 Jan. 1922	35 1/8	65 1/2	
19 Febr 1921	33 7/8	57 5/8	
21 Febr. 1920	82 5/8	130	
20 Juli 1914	24 15/16	54 1/8	

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 20 Februari 1922.

Activa.		
Binnenl. Wiss. sels, Prom., enz. in disc.	H.-bk. f 95.073.304,15 1/2 B.-bk. " 39.558.955,40 Ag.sch. " 56.859.108,87	f 191.491.368,42 1/2
Papier o. h. Buitenl. in disconto	—
Idem eigen portef. Af: Verkocht maar voor debk. nog niet afgel.	f 57.362.812,—	57.362.812,—
Beleeningen incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp.	H.-bk. f 64.894.895,12 1/2 B.-bk. " 11.724.957,47 Ag.sch. " 66.669.113,56	f 143.288.966,15 1/2
Op Effecten	f 114.959.578,17	
Op Goederen en Spec.	f 28.329.387,98 1/2	143.288.966,15 1/2
Voorschotten a. h. Rijk	13.430.643,39 1/2
Munt en Muntmateriaal		
Munt, Goud	f 56.238.205,—	
Muntmat., Goud	f 549.730.929,59	
	f 605.969.134,59	
Munt, Zilver, enz.	f 7.057.711,35	
Muntmat., Zilver	613.026.845,94
Effecten		
Bel. v. h. Res.fonds. id. van 1/2 v. h. kapit.	f 5.331.447,— 3.881.162,62 1/2	9.212.609,62 1/2
Geb. en Meub. der Bank	3.747.500,—
Diverse rekeningen	25.642.347,63 1/2
		f 1.057.203.093,17 1/2
Passiva.		
Kapitaal	f 20.000.000,—	
Reservefonds	5.386.728,62 1/2
Bankbiljetten in omloop	980.790.585,—
Bankassignatiën in omloop	1.515.459,46
Rek.-Cour. Het Rijk saldo's: Anderen	f — 27.067.151,00 1/2	27.067.151,00 1/2
Diverse rekeningen	22.443.169,08 1/2
		f 1.057.203.093,17 1/2

NED. BANK 20 Februari 1922 (vervolg).

Beschikbaar metaalsaldo	f 410.411.580,76
Op de basis van 1/2 metaaldekking	208.534.941,75
Minder bedragen aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is	2.052.057.900,—
Verschillen m. d. vorig. weekst.:	Meer
Disconto's	10.341.016,52
Buitenlandsche wissels	279.805,—
Beleeningen	5.949.242,22
Goud	100,—
Zilver	253.366,02 1/2
Bankbiljetten	18.174.640,—
Part. Rek.-Crt. saldo's	3.422.196,09

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud	Zilver	Bankbiljetten	Andere opschbare schulden
20 Febr. 1922	605.969	7.058	980.791	28.583
13 " 1922	605.969	6.804	998.965	24.349
6 " 1922	605.969	6.786	1.016.800	29.053
30 Jan. 1922	605.969	7.104	1.016.538	32.721
23 " 1922	605.969	7.326	1.006.882	41.427
21 Febr. 1921	636.141	21.340	1.030.688	46.176
21 Febr. 1920	632.984	9.088	1.012.457	136.473
25 Juli 1914	162.114	8.228	310.437	6.198

Data	Totaal bedrag disconto's	Hiervan Schatkistpromessen rechtstreeks	Beleeningen	Beschikbaar Metaal-saldo	Dekking-percentage
20 Febr. 1922	191.491	40.000	143.289	410.412	60
13 " 1922	201.832	50.000	137.340	407.370	60
6 " 1922	206.129	45.000	147.527	402.844	58
23 Jan. 1922	217.536	57.000	142.177	402.481	58
23 " 1922	223.263	57.000	138.627	402.892	58
21 Febr. 1921	180.321	41.000	203.314	441.312	60
21 Febr. 1920	237.536	162.000	199.601	411.773	56
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	43.521 1	75

1) Op de basis van 1/2 metaaldekking.

Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	13 Februari 1922	20 Februari 1922
Aan schatkistpromessen, waarv. direct bij Ned. Bk.	f 516.150.000,—	f 510.500.000,—
Aan schatkistbiljetten	50.000.000,—	40.000.000,—
Aan zilverbons	289.095.000,—	298.538.000,—
	31.941.046,50	31.751.075,—
Onder de vlottende schuld is begrepen:		
Voorsch. aan de Koloniën	286.089.000,—	288.385.000,—
Voorschot aan Gemeenten voor door Rijk voor hen te heffen Ink. belasting	1 December '21 74.503.573,53	31 Januari 80.707.933,50
Tegede v. d. Postch. & G. dst.	13 Februari 32.018.168,95	20 Februari 31.923.050,60

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegraphisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Bankbiljetten	Andere opschbare schulden	Beschikbaar metaal-saldo	
11 Febr. 1922	177.000	275.500	75.000	106.900		
4 " 1922	172.750	272.500	79.500	102.350		
28 Jan. 1922	175.000	273.000	80.500	104.300		
14 Jan. 1922	147.426	30.818	282.462	76.528	107.008	
7 " 1922	147.484	30.144	284.974	117.281	97.760	
31 Dec. 1921	146.089	29.545	281.547	119.208	96.070	
12 Febr. 1921	225.053	10.470	344.600	126.060	141.622	
14 Febr. 1920	168.279	3.491	314.337	100.392	88.983	
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842 3	
Data	Disconto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalbaar	Beleeningen	Voorschotten aan het Gou. nem.	Diverse rekeningen 1)	Dekking-percentage
11 Febr. 1922		161.900	3.000 3	***	50	
4 " 1922		164.890	6.900 3	***	50	
28 Jan. 1922		164.000	7.500 3	***	50	
14 Jan 1922	36.263	15.656	119.897	12.490	11.634	50
7 " 1922	36.313	16.271	121.173	60.861	4.911	44
31 Dec. 1921	33.711	15.448	125.322	55.583	9.293	44
12 Febr. 1921	34.551	25.414	119.444	28.071	43.221	50
14 Febr. 1920	15.661	14.210	159.783	18.159	50.351	41
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	6.446	2.228	44

1) Sluitpost activa. 2) Basis 1/2 metaaldekking. 3) Creditsaldo.

DE SURINAAMSCH E BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Andere opsch. schulden	Disconto's	Dto. rekeningen ¹⁾
31 Dec. 1921	1.477	2.193	860	1.146	1126
17 " 1921	1.475	2.041	1.163	1.932	317
3 " 1921	1.485	2.086	1.089	1.930	263
26 Nov. 1921	1.485	2.037	1.121	1.924	278
29 " 1921	1.485	2.033	1.178	1.954	292
12 " 1921	1.485	2.058	838	1.945	280
31 Dec. 1920	1.046	1.594	1.228	1.612	333
31 Dec. 1919	1.037	1.692	1.177	1.624	510
25 Juli 1914	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten, onder bijvoeging der Currency Notes, in duizenden pond sterling.

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.
15 Febr. 1922	128.763	121.753	302.403	28.500	264.833
8 " 1922	128.748	122.667	304.163	28.500	266.733
1 " 1922	128.752	123.587	304.306	28.500	267.145
25 Jan. 1922	128.447	122.206	305.004	28.500	267.482
18 " 1922	128.444	122.600	308.566	28.500	271.364
11 " 1922	128.453	123.627	313.456	28.500	276.624
16 Febr. 1921	128.306	127.810	337.865	28.500	305.429
18 Febr. 1920	108.502	93.646	326.074	28.500	308.182
22 Juli 1914	40.164	29.317	—	—	—

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Reserve	Dekkingsperc. ¹⁾
15 Febr. '22	64.426	80.566	14.913	137.462	25.460	16,71
8 " '22	82.224	80.425	14.721	154.414	24.532	14,50
1 " '22	47.204	80.590	15.646	144.750	23.616	14,70
25 Jan. '22	45.079	83.667	14.524	120.929	24.691	18,23
18 " '22	47.144	83.975	19.623	117.821	24.294	17,67
11 " '22	55.004	85.162	15.602	129.887	23.276	15,99
16 Febr. '21	43.512	85.202	15.563	114.042	18.946	14,62
18 Febr. '20	87.113	88.801	26.337	164.812	33.305	17,40
22 Juli '14	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 ³ / ₈

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

DUITSCH E RIJKSBANK.

Voornaamste posten, onder bijvoeging der Darlehens-kassenscheine, in duizenden Mark.

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassenscheine	Circulatie	Dekkingsperc. ¹⁾
7 Febr. '22	1.008.112	995.569	5.573.398	116.606.017	6
31 Jan. '22	1.009.183	995.690	5.807.290	115.375.766	6
23 " '22	1.008.706	995.391	5.238.173	111.889.606	5
14 " '22	1.007.085	995.392	3.940.304	112.593.937	4
7 " '22	1.007.107	995.395	4.903.056	113.139.872	5
31 Dec. '21	1.007.004	995.392	6.963.607	113.639.464	7
7 Febr. '21	1.098.530	1.091.630	22.033.757	66.482.587	33
7 Febr. '20	1.111.653	1.090.496	11.994.993	37.988.719	34
23 Juli '14	1.691.398	1.356.857	65.479	1.890.895	93

¹⁾ Dekking der circulatie door metaal en Kassenscheine.

Data	Wissels	Rek. Crt.	Darlehenskassenscheine	
			Totaal uitgegeven	In kas bij de Reichsbank
7 Febr. 1922	126.768.936	23.077.949	13.655.500	5.464.600
31 Jan. 1922	127.752.818	23.412.452	13.867.000	5.701.000
23 " 1922	119.272.003	17.889.122	13.264.900	5.133.000
14 " 1922	124.608.539	22.136.278	12.098.800	3.836.400
7 " 1922	119.693.959	16.822.769	13.155.500	4.802.000
31 Dec. 1921	133.392.660	32.905.673	15.308.100	6.863.300
7 Febr. 1921	48.870.920	10.874.628	33.323.700	21.986.000
7 Febr. 1920	36.296.634	10.798.310	24.964.300	11.958.800
23 Juli 1914	750.892	943.964	—	—

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in duizenden francs.

Data	Goud	Waarvan in het Buitenland	Zilver	Te goed in het Buitenland	Buit.gew. voorsch. ald. Staat
16 Febr. '22	5.525.078	1.948.367	280.857	627.798	22.900.000
9 " '22	5.524.965	1.948.367	280.709	624.150	23.500.000
2 " '22	5.524.830	1.948.367	280.501	623.969	23.000.000
26 Jan. '22	5.524.723	1.948.367	280.498	624.247	23.350.000
17 Febr. '21	5.502.565	1.948.367	262.772	657.362	25.800.000
19 Febr. '20	5.581.270	1.978.278	252.845	794.988	25.800.000
23 Juli '14	4.104.390	—	639.620	—	—

Data als boven.	Wissels	Uitge- stelde Wissels	Belee- ning	Bankbil- jetten	Rek. Crt. Part- culieren	Rek. Crt. Staat
	2.538.083	51.706	2.285.753	36.434.600	2.452.778	24.973
2.412.418	52.675	2.307.647	36.704.223	2.356.389	48.798	
2.820.338	53.370	2.248.210	36.606.704	2.601.966	27.813	
2.392.169	54.271	2.271.561	36.432.844	2.371.750	20.013	
2.892.273	330.461	2.225.423	38.072.353	3.130.449	71.497	
1.900.028	593.766	1.539.403	37.958.541	3.094.714	57.244	
1.541.980	—	769.400	5.911.910	942.570	400.590	

BANQUE NATIONALE DE BELGIQUE.

Voornaamste posten in duizenden francs.

Data	Metaal incl. buitenl. saldi	Beleen. van buitenl. vorder.	Beleen. van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleen.	Circulatie	Rek. Crt. partic.
16 Febr. '22	326.977	84.653	480.000	637.802	6.295.579	177.008
9 " '22	327.325	84.653	480.000	608.866	6.351.684	210.386
2 " '22	327.240	84.653	480.000	618.348	6.359.269	162.118
26 Jan. '22	326.467	84.653	480.000	558.688	6.301.911	194.558
17 Febr. '21	324.608	84.136	480.000	1095.145	5.958.774	1.371.222
19 Febr. '20	356.317	84.955	480.000	491.142	4.905.658	1.569.751

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in duizenden dollars.

Data	Goudvoorraad			Zilver etc.	F.R. Notes in circula- tie
	Totaal bedrag	Dekking F. R. Notes	In het buitenl.		
1 Febr. '22	2.911.528	2.017.291	—	149.990	2.178.053
25 Jan. '22	2.904.248	2.037.485	—	154.607	2.184.001
18 " '22	2.898.692	2.046.865	—	152.811	2.229.677
11 " '22	2.895.589	2.011.441	—	145.105	2.293.799
4 Febr. '21	2.111.947	1.441.445	3.300	214.180	3.075.750
6 Febr. '20	1.991.560	1.237.686	114.321	63.096	2.891.775

Data	Wissels	Totaal Deposito's	Gestort Kapitaal	Algem. Dek- kingsperc. ¹⁾	Percent. Goud- dekking circul. ²⁾
1 Febr. '22	927.845	1.840.470	103.190	76,2	111,0
25 Jan. '22	932.882	1.778.797	103.067	77,2	111,6
18 " '22	1.008.766	1.784.895	103.020	76,0	108,8
11 " '22	1.074.248	1.776.907	103.204	74,7	105,5
4 Febr. '21	2.600.891	2.243.011	100.228	49,3	56,9
6 Febr. '20	2.758.289	2.662.495	89.119	42,8	44,1

¹⁾ Verhouding tusschen: den totalen goudvoorraad, zilver etc., en de opeisbare schulden: F. R. Notes en netto deposito's. ²⁾ Na aftrek van 35 pCt. der totale dekkingsmiddelen als dekking voor de netto deposito's.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED. RES. STELSEL.

Voornaamste posten in duizenden dollars.

Data	Aantal banken	Totaal uitgezette gelden en beleggingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal deposito's	Waarvan time- s deposits
25 Jan. '22	804	10.918.529	1.250.355	13.460.591	3.021.337
18 " '22	806	11.020.155	1.267.135	12.535.380	3.017.564
11 " '22	808	11.106.429	1.325.419	13.685.549	3.019.481
4 " '22	808	11.205.769	1.314.021	13.684.609	3.011.212
28 Jan. '21	829	16.297.325	1.310.861	13.707.353	2.918.849
30 Jan. '20	804	15.844.351	1.406.496	14.257.745	2.471.569

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 20 Februari 1922.

Hoewel het er in Duitschland nog steeds dreigend uitziet, voornamelijk wat de gevolgen van de jongste staking betreft, schijnt het toch, dat de Regeering den toestand langzamerhand goed meester begint te worden. In de afgelopen week hebben in de betrokken vakbonden besprekingen plaats gevonden ten aanzien van een hervatting der staking in verband met de straffen, die door de Regeering zijn toegepast. Hoewel er een zeer radicale minderheid op den voorgroond trad, die een hervatting als absoluut noodzakelijk voorstelde, is het tot nu toe nog niet tot een dergelijk besluit gekomen en het ziet er niet naar uit, dat de minderheid haar verlangens zal kunnen doorzetten. Op zichzelf vormt dit reeds een gunstigen factor; hieruit blijkt, dat ten slotte in de vakbonden nog wel zoo veel gezond verstand is overgebleven, dat niet ter wille van een groep het algemeen welzijn op ieder door die groep gewenscht oogenblik in de waagschaal wordt gesteld. Bovendien heeft deze loop der gebeurtenissen het prestige der Regeering sterk verhoogd, zoodat men in beurskringen aanneemt, dat hare verschijning op de aanstaande conferentie te Genua (of te Rome?) gunstige gevolgen voor het land met zich zal kunnen brengen.

In onmiddellijke aansluiting aan deze overwegingen hebben de Deutsche beurzen in de achter ons liggende week van een zeer groote opgewektheid blijk gegeven. Het valt echter niet te ontkennen, dat ook de valuta-factor een rol van beteekenis heeft gespeeld. Ondanks de bezuinigingsmaatregelen, tot nu toe door de Deutsche Regeering genomen, ondanks de verhooging ook van belastingen en tarieven en het intrekken van subsidies, is het nog niet gelukt, de circulatie van fiduciair geld in te perken. Integendeel geeft de jongste weekstaat van de Reichsbank een toename van den biljettenomloop te aanschouwen. Vermoedelijk zal hieraan niet eerder een einde gemaakt kunnen worden, alvorens in tal van Regeeringsbedrijven buitengewoon ingrijpende maatregelen (b.v. ontslag van personeel) genomen zijn. Hiertoe durft men niet over te gaan uit vrees voor onlusten en het is dan ook waarschijnlijk, dat binnen afzienbaren tijd de biljetten-circulatie en dus de inflatie van het ruilmiddel voortgang zal hebben. Hand aan hand hiermede gaat een waande vermindering van het Deutsche betaalmiddel en een stijging van de buitenlandse deviezen. De Deutsche beurzen vertoonen dan ook weer ongeveer hetzelfde beeld als enkele maanden geleden; d.w.z. de koersen hebben weder nagenoeg dezelfde hoogte bereikt, hoewel de omzettingen van thans niet met die van toen te vergelijken zijn. Het index-cijfer van de Frf. Zt. toont voor de afgelopen week een gemiddelde aan van 247, tegen 222 op 10 Febr., 216 op 5 Januari en 259 op 10 November 1921. Het zou nog hooger zijn geweest, indien niet enkele beleggingswaarden ietwat gereageerd waren, doch dit ligt volkomen consequent in de richting der tegenwoordige omstandigheden. Het publiek keert zich opnieuw tot de aandelenmarkt, speciaal tot de rubriek der Opper-Silezische montaanwaarden. Na de verdeeling van Opper-Silezië is men zoowel van Poolse als van Deutsche zijde tot de conclusie gekomen, dat men in beiderzijdsch belang zou handelen door den feitelijken toestand in de ondernemingen te laten zooals hij was. Dientengevolge zijn de meeste Duitschers op hun posten gebleven, ook in Poolsch gebied, en gaan zeer vele Deutsche ondernemingen er toe over in de Poolse provincies filialen te stichten, die dan in de plaats komen van de vroeger zelfstandig daar werkzaam zijnde maatschappijen. Dit stimuleert natuurlijk de vraag naar Opper-Silezische waarden, waarbij dan komt, dat Engelsch kapitaal zich ook voor de ondernemingen interesseert.

Te Weenen is de beurs in de laatste dagen vrij mat gebleven. Dit staat in het allernauwste verband met de houding op de valutamarkt, die flauw was als gevolg van de verwachtingen omtrent nieuwe crediten. Vermoedelijk zal Duitsch-Oostenrijk thans binnen afzienbaren tijd eenige voorschotten verkrijgen, nl. £ 2 miljoen van Engeland, 55 miljoen Fr. van Frankrijk en 500 miljoen C.Kr. van Tschecho-Slowakije, tezamen derhalve circa 5 miljoen Pond. Als consequentie van dit vooruitzicht zijn deviezenkoersen en effecten-prijzen sterk gedaald, voornamelijk omdat men aanneemt, dat de Regeering een deel der buitenlandse crediten zal aanwenden om de valuta-markt te drukken. Indien echter geen verdere crediten worden verleend, zal dit laatste slechts een hulpmiddel van zeer tijdelijken aard kunnen worden. Men bedenke, dat indien al het geld alleen voor broodvoorziening wordt aangewend, dit voldoende zou zijn voor den tijd van 2 à 3 maanden. Wordt nu een deel gebruikt voor andere doeleinden, dan is

men nog spoediger opnieuw aan het punt gearriveerd, waarop men alweder nieuwe crediten zal moeten aanvragen of de inflatie zal moeten doen toenemen: Ondanks de tijdelijke reactie gelooft men te Weenen dan ook, dat zoowel buitenlandse deviezen als effectenkoersen binnenkort weder een stijgende tendens zullen aantoonen.

Te Londen hebben in de afgelopen week eenige tegenstrijdige factoren invloed op de markt uitgeoefend. In den aanvang der week werkte het bericht betreffende het faillissement der City Equitable Fire Insurance Company nogal drukkend, vooral omdat dit samenviel met de failure van de effectenfirma Eldis & Co. Het passief der laatste moet nogal aanzienlijk zijn, doch schijnt toch in den aanvang te zijn overdreven. Tegen het einde der week echter werd de markt iets opgewekter in verband met de disconto-verlaging tot 4½ pCt. van de Bank of England. Weliswaar was dit reeds lang voorzien, omdat geld op de open markt veel goedkooper verkrijgbaar was dan het officieel disconto zou doen vermoeden, doch men had verondersteld, dat de Engelsche Bank eerst het voorbeeld van New York zou afwachten. Dit is ten slotte niet het geval geweest, vermoedelijk wijl de Bank bij langer wachten volkomen de controle over de geldmarkt zou hebben verloren. Op de beleggingsmarkt heeft de gestie der circulatie-instelling een gunstigen invloed gehad; de speculatievonden daarentegen waren in eenigszins getempered stemming, omdat men aannam, dat de disconto-verlaging onttrekkingen van deposito's ten gevolge zou hebben.

Te Parijs is de effectenmarkt nog steeds buitengewoon loom te noemen. Bank-aandelen zijn weliswaar iets in herstel geweest, doch het algemeen aspect is nog steeds lusteloos. De gronden voor deze houding zijn h.t.p. reeds vaker uiteengezet. Toch maakt het een vreemd indruk de markt te Parijs zoo bijna geheel zonder zaken te zien, terwijl in officieele kringen een krachtig optimisme heerscht omtrent de naaste toekomst en de Fransche valuta in het buitenland overal sterk kan monteeren.

Te New York hebben de koersen slechts weinig variaties te aanschouwen gegeven. Van een eenigszins betekenende hausse is geen sprake geweest, ondanks het feit, dat de Vereenigde Staten voortgaan een steeds sterker positie op monetair gebied in te nemen. Dit is vooral het geval ten aanzien van goudmateriaal en gouden munten. Weliswaar is de invoer sedert den aanvang van het jaar geringer geworden, doch de goudvoorraad van de Federal Reserve Banks toont toch reeds een totaal aan van bijna drie milliard dollar. Het funeste echter is (en dit ziet de beurs ook zeer goed in, waardoor het tevens te verklaren is, dat de onophoudelijke goudstroom geen golf van enthousiasme doet ontstaan), dat van dit goud geen vruchtdragend gebruik kan worden gemaakt, zoolang geweigerd wordt op groote schaal crediten aan Europa te verschaffen. Dat het hiertoe binnen afzienbaren tijd zal komen, is niet aan te nemen en derhalve bestaat de mogelijkheid, dat de tegenwoordige toestand van inactiviteit op industrieel- en handelsgebied nog wel zal worden bestendigd.

Te onzent is de markt uiterst onbelangrijk gebleven. De staatsfondsenafdeeling was wel vast, doch toonde geen omzettingen van beteekenis aan, vermoedelijk in afwachting van de modaliteiten der nieuwe staatsleening, waarvan men de bekendmaking ieder oogenblik verwacht. Van buitenlandse staatspapieren trokken 4½ pCt. China-obligaties de aandacht door hun opgewekte houding, in aansluiting aan de grootere vraag, die te Londen kon worden geconstateerd.

		13 Feb.	16 Feb.	20 Feb.	Rijzing of daling.
5	% Ned. W. Sch. 1918	85 ⁵ / ₈	86 ⁷ / ₁₆	86 ¹ / ₂	+ ¹ / ₈
4 ¹ / ₂	% " " " "	84 ¹ / ₂	84 ⁷ / ₁₆	84 ¹ / ₂	+ ¹ / ₄
4	% " " " "	1916 75 ¹ / ₂	75 ¹ / ₁₆	76	+ ¹ / ₂
3 ¹ / ₂	% " " " "	69	69	69	
3	% " " " "	58 ¹ / ₈	58	58 ⁵ / ₈	+ ¹ / ₂
2 ¹ / ₂	% Cert. N. W. S.	50 ¹ / ₄	50	50 ⁵ / ₁₆	+ ¹ / ₁₆
5	% Oost-Indië 1915	92	91 ³ / ₄	92	
6	% " " " " 1919	95 ¹ / ₂	95 ¹ / ₄	95	- ¹ / ₂
4	% Oosteur Kronenrente	1 ¹ / ₄	1 ¹ / ₈	1	- ¹ / ₄
5	% Rusland 1906	7 ³ / ₄	8 ¹ / ₂	8 ¹ / ₄	+ ¹ / ₂
4	% Rusl. bij Hope & Co.	8 ⁵ / ₈	8 ⁵ / ₈	8 ⁵ / ₁₆	- ⁵ / ₁₆
4 ¹ / ₂	% China Goud 1898 ..	64 ¹ / ₈	70	69	+ 4 ¹ / ₈
4	% Japan 1899	59 ⁵ / ₈	60 ¹ / ₄	62 ¹ / ₈	+ 2 ³ / ₈
4	% Argentinië Buitenl..	58	58	61	+ 3
5	% Brazilië 1895	61 ¹ / ₈	60 ¹ / ₈	61 ¹ / ₄	+ ¹ / ₈
7	% Staatsspoor	104 ¹ / ₄	104	103 ³ / ₄	- ¹ / ₄
7	% Amsterdam	103 ¹ / ₄	103 ¹ / ₄	103 ³ / ₈	+ ³ / ₈

De bewegingen op de petroleummarkt waren zeer onbelangrijk, zoowel voor het hoofdfonds als voor de Roemeensche en andere soorten. De verschillen waren practisch van geen beteekenis.

De suikermarkt daarentegen was gedeceideerd aan den vasten kant. Hoewel nog geen groote afdoeningen uit Indië worden gemeld, zijn de suikerprijzen toch zoodanig, dat men goede winsten voor de betrokken maatschappijen tegemoet ziet, zoodra tot verkoopen op eenigszins groote schaal wordt overgegaan.

Daarentegen waren op de markt voor Handels-Vennootschappen aandelen Compania Mercantil Argentina sterk aangeboden, waardoor een reactie van beteekenis ontstond. Opnieuw liepen tot nu toe onbevestigde geruchten omtrent groote verliezen, door de Maatschappij geleden. Ook heeft het op deze afdeeling een onaangenamen indruk gemaakt, dat tot liquidatie van Van Nierop & Co's Handel Maatschappij is besloten. Men had gedacht, dat ten slotte de goedwill van de onderneming wel zoo veel waard zou zijn, dat de organisatie door een andere vennootschap zou worden overgenomen.

Industriele waarden waren wederom flauw, vooral aandelen Philips Gloeilampen. Ten slotte is hier wel eenig herstel ingetreden, doch er is toch weder een nadeelig koersverschil in vergelijking met de vorige week te constateeren.

Rubber en tabak lusteloos en eerder met een dalende tendens.

	13 Feb.	16 Feb.	20 Feb.	Rijzing of daling.
Amsterdamsche Bank	160	160	160	
Koloniale Bank	126	122 ³ / ₄	126 ¹ / ₂	+ ¹ / ₂
Ned. Handel-Mij. cert. v. aand.	139 ¹ / ₂	138	130 ³ / ₄	+ ¹ / ₂
Rotterd. Bankvereniging..	104 ³ / ₄	105 ¹ / ₂	104 ¹ / ₄	- ¹ / ₂
Amst. Superfosfaatfabriek .	51	50 ⁷ / ₈	47 ⁷ / ₈	- 3 ¹ / ₈
Van. Berkel's Patent	43 ³ / ₈	42 ¹ / ₄	40	- 3 ³ / ₈
Insulinde Oliefabriek.....	7 ³ / ₄	7 ³ / ₄	7	- ³ / ₄
Jurgens' Ver. Fabr. pr. aand.	77	76	75	- 2
Hollandia Melkproducten ..	152 ³ / ₄	153	152	- ³ / ₄
Philips' Gloeilampenfabriek	190 ³ / ₄	180	186	- 4 ³ / ₄
R. S. Stokvis & Zonen	578	578	578	
Vereenigde Blikfabrieken..	71 ³ / ₄	70 ³ / ₄	65 ¹ / ₂	- 6 ¹ / ₄
Compania Mercantil Argent.	72 ¹ / ₂	68	57	- 15 ¹ / ₂
Cultuur-Mij. d. Vorstenland.	150	148 ⁷ / ₈	153 ⁵ / ₈	+ 3 ⁵ / ₈
Handelsver. Amsterdam ...	351 ¹ / ₂	349 ³ / ₄	360 ¹ / ₂	+ 9
Holl. Transatl. Handelsver.	21	21	21	
Linde Teves & Stokvis ...	75	72	69 ¹ / ₂	- 5 ¹ / ₂
Van Nierop & Co's Handel-Mij.	5	5	1 ¹ / ₈	- 3 ⁷ / ₈
Tels & Co's Handel-Mij....	35	33	36 ³ / ₄	+ 1 ³ / ₄
Gecons. Holl. Petroleum-Mij.	146 ¹ / ₂	145	143 ³ / ₈	- 3 ¹ / ₈
Kon. Petroleum-Mij.	397 ¹ / ₂	401 ¹ / ₂	401 ³ / ₄	+ 4 ¹ / ₄
Orion Petroleum-Mij.				
Afgest. Aand.	33 ³ / ₄	33	31 ³ / ₄	- 2
Steauna Romana Petroleum				
Mij. .. Afgest. Aand.	45 ¹ / ₂	44 ¹ / ₂	43	- 2 ¹ / ₂
Amsterdam-Rubber-Mij. ..	96 ¹ / ₄	95 ¹ / ₄	95 ¹ / ₄	- 1
Nederl.-Rubber-Mij.	57	52 ¹ / ₂	52	- 5
Oost-Java-Rubber-Mij.	148	147	144	- 4
Deli-Batavia.....	309 ¹ / ₄	307	303	- 6 ¹ / ₄
Deli-Maatschappij	253	250	246	- 7
Medan-Tabak-Maatschappij .	272	272	272	
Senembah-Maatschappij ...	375 ¹ / ₂	370 ¹ / ₂	367	- 8 ¹ / ₂

De schepvaartmarkt was als geheel iets waster, zonder omzetten van beteekenis.

	13 Feb.	16 Feb.	20 Feb.	Rijzing of daling.
Holland-Amerika-Lijn	154 ⁷ / ₈	153 ¹ / ₂	156 ¹ / ₄	+ 1 ³ / ₈
" " "gem.eig.	139 ¹ / ₄	138 ¹ / ₂	142	+ 2 ³ / ₄
Holland-Gulf-Stoomv.-Mij...	70	70	75	+ 5
Hollandsche Stoomboot-Mij.	52 ³ / ₄	52 ³ / ₄	51 ¹ / ₂	- 1 ¹ / ₄
Java-China-Japan-Lijn	104	102	101	- 3
Kon. Hollandsche Lloyd...	23 ³ / ₄	23	22 ³ / ₄	- 1
Kon. Ned. Stoomv.-Mij....	81 ¹ / ₄	81 ¹ / ₄	82	+ ³ / ₄
Koninkl.-Paketaart Mij. ...	91 ¹ / ₄	88 ³ / ₄	90	- 1 ¹ / ₄
Maat-schappij Zeevaart	78 ³ / ₄	78 ³ / ₄	78 ³ / ₄	
Nederl. Scheepvaart-Unie..	107 ³ / ₈	107 ³ / ₈	106 ³ / ₈	- 7 ₈
Nievelt Goudriaan	140	141	142	+ 2
Rotterdamsche Lloyd.....	138	139 ¹ / ₂	139 ³ / ₄	+ 1 ³ / ₄
Stoomv.-Mij. „Hillegersberg”	73	73	73	
" " „Nederland” ..	160 ⁵ / ₈	161 ¹ / ₄	160 ¹ / ₂	- 1 ₈
" " „Noordzee” ..	30 ¹ / ₄	30 ¹ / ₄	31	+ ³ / ₄
" " „Oostzee” ..	77	77	77	

De Amerikaanse afdeeling sloot zich geheel aan Wallstreet aan.

	13 Feb.	16 Feb.	20 Feb.	Rijzing of daling.
American Car & Foundry ..	154 ¹ / ₁₆	164	164	+ 9 ¹ / ₁₆
Anaconda Copper	102 ³ / ₁₆	105 ³ / ₄	103	+ 1 ¹ / ₁₆
Un. States Steel Corp.	93 ¹ / ₂	96	95	+ 1 ¹ / ₂
Atchison Topeka.....	103 ¹ / ₄	103 ¹ / ₄	103 ¹ / ₄	
Southern Pacific.....	89 ¹ / ₂	90 ¹ / ₂	90 ¹ / ₂	+ 1
Union Pacific	141 ¹ / ₂	141 ¹ / ₂	143	+ 1 ¹ / ₂

	13 Feb.	16 Feb.	20 Feb.	Rijzing of daling.
Int. Merc. Marine orig. Com.	16 ⁵ / ₈	16 ¹ / ₂	17 ⁷ / ₁₆	+ ⁹ / ₁₆
" " " " prefs.	75 ³ / ₈	76	76 ⁹ / ₁₆	+ 1 ³ / ₁₆

De geldmarkt bleef stabiel; prolongatie circa 4 pCt.

GOEDERENHANDEL. GRANEN.

21 Februari 1921.

Gedurende vrijwel de geheele afgelopen week waren de graanmarkten vast onder aanvoering van Chicago. Het is nog steeds de tarwe, die de leiding geeft, waarbij vooral de Mei-termijn de grootste prijsverschillen vertoont. Van 11 tot 15 Februari vond eene prijsstijging plaats van 8 dollarcenten per lbs., waardoor sedert het einde van Januari, toen de periode van willige markten een aanvang nam, de prijs met ongeveer 25 cent was verhoogd. Wel volgden daarop twee flauwe dagen, die den Mei-termijn bijna 4 cents deden dalen, doch op 18 Februari reeds was die prijsdaling bijna geheel ingehaald en gisteren 20 Februari volgde weder eene verhooging van niet minder dan 6¹/₂ cent. Nog altijd wordt de droogte in het Zuid-Westen beschouwd als de voornaamste oorzaak der willigte. Wel is in den laatsten tijd eenige neerslag gevallen, die hier en daar verbetering heeft gebracht, doch nog steeds is de toestand zorgelijk. Het is echter opvallend, dat het voornamelijk de Mei-termijn is, die de grootste prijsstijging toont, terwijl voor Juli een deport bestaat van niet minder dan ongeveer 17 cent. Blijkbaar zijn er dus andere oorzaken, die meewerken in de richting van hooge prijzen, doch de gronden, die men in de Amerikaanse berichten vindt opgesomd, lijken dikwijls weinig steekhoudend en maken niet altijd een ernstigen indruk. Zoo hoort men telkens weder over de uiterst geringe voorraden in het land en toch blijven de aanvoeren aan de binnenlandsche markten onveranderd van flinken omvang. Wel wordt in Canada weinig tarwe ter markt gebracht, doch daar is de zichtbare voorraad dan ook reeds zeer groot. Verder vermelden de Noord-Amerikaansche berichten ook het tegenvallen van de tarweopbrengst in Argentinië telkens weder als haussfactor, doch de schatting, die het Argentijnsche Ministerie van Landbouw op 18 Februari heeft gepubliceerd, is allerminst verontrustend. Wel wordt de oogst ongeveer 16 pCt. lager aangenomen dan het vorige jaar, doch de op ruim 4.200.000 tons geschatte hoeveelheid vormt toch nog een zeer bevredigend resultaat, vooral, tezamen met het overschot aan oude tarwe, dat toch zeker bij den aanvang van 1922 nog wel meer dan een half miljoen ton heeft bedragen. Ook groote Europeesche vraag kan geen belangrijke oorzaak van de Amerikaanse prijsverhoging van tarwe zijn. Die vraag is namelijk vrij beperkt en eigenlijk was Engeland gedurende deze week het eenige land, waar veel tarwe werd gekocht. Frankrijk toont nog steeds weinig kooplust voor buitenlandsche tarwe en de meeste berichtgevers uit dat land verwachten ook voor de rest van dit seizoen slechts weinig importbehoefte, behalve misschien eene beperkte vraag naar bijzonder harde soorten. Duitsland kocht ook in de afgelopen week nog niet, evenmin als de andere Centraal-Europeesche landen, terwijl Nederland en België slechts kleine hoeveelheden opnemen. Sedert gisteren, 20 Februari, is eenige verandering ingetreden, daar Duitsland aan de Loodsens markt ca. 65.000 ton tarwe heeft gekocht, waarvan 3 ladingen Manitoba ter verlading in Mei, Juni en Juli en de rest La Plata tarwe voor Maart/April en April/Mei. Britsch-Indië, waar de oogstvooruitzichten nog steeds gunstig zijn en waar de oogst in de vroegere districten reeds aangevangen is, heeft eenige vroeger gekochte ladingen Australische tarwe naar Europa doorverkocht.

Er is niets veranderd aan de statistische positie, die voor het loopende seizoen wijst op ruim voldoende voorraden, ook wanneer voor Rusland eene flinke hoeveelheid blijft gereserveerd. Dit alles neemt echter niet weg, dat tarwe in Noord-Amerika zeer vast blijft. Argentinië meldde na vaste markten in het begin der week later eene flauwe stemming, doch met de herleving te Chicago op Zaterdag steeg ook in Zuid-Amerika de prijs weder en het slot was 5 à 10 centavos per 100 Kgr. hooger dan eene week tevoren. Den 20sten volgde eene verdere verhooging van 40 à 55 centavos. De verschepingen van tarwe en meel waren de afgelopen week weder vrij ruim en ook ditmaal spande Argentinië weder de kroon. In Europa was, vóór gisteren Duitsland als koper optrad, slechts in Engeland de tarwemarkt levendig en op enkele dagen was de omzet zeer groot. Van de vele ladingen, die werden verkocht, vond echter slechts eene zeer enkele een koper buiten het Vereenigd Koninkrijk en een niet onbelangrijk aantal ladingen bevindt zich in handen van speculatieve

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Ayres		
	Tarwe Mei.	Mais Mei.	Haver Mei.	Tarwe Febr.	Mais Febr.	Lijnzaad Febr.
18 Feb. '22	140 ³ / ₈	62 ¹ / ₈	41 ¹ / ₈	13,75 ¹	8,05 ²	21,80 ¹
11 „ 22	133	59 ¹ / ₈	40 ³ / ₈	13,20	8,05 ²	22,40
18 Feb. 21	175 ⁷ / ₈	69 ³ / ₈	47 ¹ / ₈	16,90	10,25	15,15 ³
18 Feb. 20	265	132 ³ / ₈	79 ¹ / ₈	14,95	6,50	23,35
18 Feb. 19	226	120 ⁶ / ₈	59	10,75	4,75	18,60
20 Juli 14	82	56 ³ / ₈	36 ¹ / ₈	9,40	5,38	13,70

¹) per April. ²) Mei. ³) per Februari.

Locoprijzen te Rotterdam Amsterdam.

Soorten	20 Febr. 1922	13 Febr. 1922	21 Febr. 1921
Tarwe*	16,25	14,75	22,50
Rogge (No. 2 Western) ¹	13,50	13,—	22,—
Mais (La Plata)	225,—	212,—	296,—
Gerst (48 lb. malting) .. ²	230,—	215,—	290,—
Haver (38 lb. white cl.) .. ³	12,75	12,75	14,—
Lijnkoecken (Noord-Ameri- ka van La Plata-zaad) ¹	18,—	17,75	20,—
Lijnzaad (La Plata) .. ²	470,—	490,—	425,—

¹) p. 100 K.G. ²) p. 2000 K.G. ³) per 1960 K.G. *) Nr. 2 Hard, Red Winter Wheat.

AANVOEREN in tons van 1000 K.G.

Artikelen.	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	13/18 Febr. 1922	Sedert 1 Jan. 1922	Ooreenk. tijdvak 1921	13/18 Febr. 1922	Sedert 1 Jan. 1922	Ooreenk. tijdvak 1921	1922	1921
Tarwe	8.184	76.110	98.030	—	325	978	76.435	99.008
Rogge	2.052	3.162	22.529	—	—	—	3.162	22.529
Boekweit	638	4.038	454	—	—	—	4.038	454
Mais	20.455	136.639	122.383	—	28.448	13.044	165.087	135.427
Gerst	1.390	16.551	52.320	—	920	—	17.471	52.320
Haver	1.796	5.353	568	—	—	419	5.353	987
Lijnzaad	2.369	24.880	17.187	—	22.006	15.173	46.886	32.360
Lijnkoeck	5.261	27.148	14.880	—	470	3.215	27.618	18.095
Tarwemeel	595	5.174	1.860	—	1.827	290	7.001	2.150
Andere meelsoorten	290	1.344	2.702	—	835	200	2.179	2.902

houders. Deze komen dus weder aan de markt en reeds hoort men in Engeland de verwachting uitspreken, dat binnenkort de hoeveelheid stoomende tarwe wel eens te groot kon blijken te zijn. Nu en dan was reeds in de afgelopen week de kooplust gering, tot nieuwe prijsstijging in Amerika dien weder aanwakkerde.

Gedeeltelijk onder den invloed van tarwe, doch ook door goede vraag zoowel in de Vereenigde Staten als in verschillende Europeesche landen, was ook mais vast. Na eenige fluctuatie sloot op 20 Februari de markt te Chicago voor den Mei-termijn 4% dollarcent per 56 lbs. hooger dan op den 11den. Daling in den dollarkoers veroorzaakt echter, dat deze verhooging in Europa niet geheel tot uiting komt, doch aan den anderen kant werkte stijging der zeevrachten van Noord-Amerika mede tot prijsverhoging in de importlanden. De verschepingen van Noord-Amerika bleven belangrijk bij die der voorafgaande week ten achteren; van Argentinië waren zij, ondanks de hooge premie, die voor La Plata-mais wordt gevraagd, iets grooter dan den vorigen keer, doch het totaal was 40.000 ton lager. De scheepsruimte, die voor de naaste toekomst van Noord-Amerika bevracht is voor belading met mais, is van flinken omvang en er mogen dus in de volgende weken ruime verschepingen worden verwacht. Het verbruik van mais in Engeland, Nederland en België zoowel als in Scandinavië is daarmede echter in overeenstemming, terwijl ook in Duitsland zeker goede kooplust zou bestaan, indien niet de markenkoers juist de laatste dagen weder eene verlaging had ondergaan. Juist begon Duitsland weder meer belangstelling voor mais te toonen, toen die verlaging haar intrede deed. In Scandinavië heeft het ijs, dat vele havens nog gesloten houdt, dezelfde uitwerking, doch het zachtere weder belooft daarin spoedig verbetering te brengen. In Argentinië bleef de maisprijs gedurende de afgelopen week geheel onveranderd, doch Maandag volgde eene stijging van 15 à 25 centavos. In ladingen La Plata-mais vonden weinig afdoeningen plaats, daar het aanbod gering is, doch naar Engelsche havens werd nu en dan in parcels een levendige omzet bereikt, ondanks den in vergelijking met Noord-Amerikaansche mais zeer hoogen prijs. De berichten omtrent den Argentijnschen maïsoogst zijn eenigszins verward. Ofschoon nog steeds gunstig weder gemeld wordt en eene zeer hoopgevende ontwikkeling van den oogst, hoort men ook van verlaagde schattingen omtrent de opbrengst, waardoor de vaste markten verklaard zouden worden.

Gerst en haver waren vast in navolging van de andere graansoorten, doch de omzet blijft klein in vergelijking met mais. Voor haver ligt eene gegronde oorzaak voor vaste markten in de zeer lage schatting van den Argentijnschen oogst, waarvan de opbrengst wordt berekend op slechts iets meer dan de helft van die van het vorige jaar.

Lijnzaad was in den aanvang der week zeer vast tengevolge van nog steeds stijgende Argentijnsche markten. In de tweede helft der week trad echter eene daling in en de

week sloot in Argentinië ongeveer een peso per 100 Kgr. lager dan zij geopend was. Voorzover onvoldoende belangstelling in Europa daartoe heeft meegewerkt, vindt de daling haar oorzaak in vermeerderd aanbod uit Britsch-Indië en offertes uit China en Japan, benevens geringe kooplust in verschillende Europeesche landen, omdat voor den olieslager de prijs van zijne producten niet voldoende loonend is tegenover dien van het zaad. Tevens echter heeft waarschijnlijk in Argentinië ook de officieele schatting van de opbrengst van den afgelopen oogst tot de rustiger stemming bijgedragen. Weliswaar wijst die schatting op een veel kleineren oogst dan in het vorige jaar, doch het op 806.000 ton vastgestelde cijfer is niet lager dan reeds langen tijd door den handel was aangenomen. Gisteren 20 Februari echter was Argentinië weder zeer vast met prijsverhogingen van 70 à 80 centavos per 100 Kgr.

Nederland. Buitenlandsche tarwe is ook in de afgelopen week slechts in matige hoeveelheden gekocht. De belangstelling betrof weder vooral Manitoba's en nu en dan hard winter en voor La Plata-tarwe blijft de kooplust gering.

Voor mais was de vraag vrij goed, doch op sommige dagen teleurstellend en zij betrof vooral spoedig verwachte en reeds aangekomen partijen. Deze laatste worden geregeld opgenomen en daar in den eersten tijd geen overvloedige aanvoeren worden verwacht, mag ook verder gerekend worden met eene voortdoring van eene gezonde marktpositie. In La Plata-mais blijven de zaken van geringen omvang.

Lijnzaad was stil met slechts weinig zaken.

SUIKER.
NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam per loopende maand	Londen			New York 96 p.Ct. Centrifugals
		Tates Cubes No. 1	White Java f.o.b. per Febr./Maart	Amer. Gr. nulated c.l.f. Febr./Maart	
15 Febr. '22	f 21 ¹ / ₈	Sh. 51/3	Sh. 25/6	Sh. 18/3	\$ cts. 3/67
8 „ '22	21,—	51/3	25/—	18/3	3/70
15 Febr. '21	—	76/—	39/9	36/6	5/77
15 Febr. '20	—	72/—	90/—	90/—	12/04
4 Juli '14	11 ¹³ / ₃₂	18/—	—	—	3/26

Het Engelsche consumptiecijfer over de maand Januari geeft weer eene toename te zien, terwijl de voorraden belangrijk kleiner zijn dan verleden jaar.

De laatste Board of Trade-statistiek luidt:

	Jan. 1922	Jan. 1921
Import rietsuiker	75.018	77.040 tons
„ biet „	—	—
„ geraffineerd ..	30.056	170 „
Totaal.....	105.074	77.210 tons

Voorraad in Entrepôt ..	90.450	352.200	tons
„ „ Raffinader.	19.650	25.700	„
Aflevering „	81.748	77.708	„
Binnenlandsch verbruik	129.111	90.989	„
Totale export	754	485	„

De zichtbare voorraden bedragen volgens F. O. Licht:

	1922	1921	1920	
Duitschland 1 Jan.	807.917	841.466	582.050	tons
Tsjecho Slowakye 1 Jan.	422.095	596.877	459.878	„
Frankrijk 1 Dec. ¹⁾	140.275	212.957	104.361	„
Nederland 15 Dec. ²⁾ ..	122.701	140.637	75.137	„
België 1 Jan.	127.520	187.160	103.058	„
Engeland 1 Febr.	117.163	395.412	302.664	„
Totaal in Europa	1.737.671	2.374.509	1.637.157	tons
V. S. v. N. A. 22 Dec. ..	63.545	63.605	32.389	„
Cuba, alle havens 24 D.	774.000	371.000	268.993	„

Totaal 2.575.216 2.809.114 1.938.539 tons

¹⁾ 1921/20/19. ²⁾ 1921/20/19.

De stemming op de verschillende suikermarkten kon tegen het einde van verleden week aanmerkelijk verbeteren, waarvan de reden blijkt te zijn, dat men thans tot het besef is gekomen, dat de bij de tegenwoordige matige prijzen toenemende consumptie van suiker allicht meer gunstige vooruitzichten voor dit artikel opent. Behalve op Cuba waar immers nog een groot gedeelte uit den ouden oogst opgeslagen ligt zijn verder overal de voorraden kleiner dan verleden jaar.

Op de New Yorksche markt werden flinke kwantiteiten Cubasuiker verhandeld, o.a. ook eenige ladingen naar Engeland en Frankrijk, ook Amerikaansche Granulated werd aldaar veelal voor Europeesche rekening gekocht. De noteering voor Spot Centrifugals liep op tot 3.86 c., terwijl ook op de termijnmarkt de noteeringen konden verbeteren tot 2.30 voor Maart, 2.49 voor Mei, 2.67 voor Juli en 2.80 voor September.

Op Cuba is men vergeleken bij de voorafgaande jaren met het oogsten nog heel wat ten achter, terwijl de voorraden uit den ouden oogst geleidelijk verminderen.

De laatste Cuba statistiek luidt:

	1922	1921	1920	
Weekontvangstt. 11 Febr.	100.452	147.838	144.206	tons
Tot. ontv. 1 Jan.—11 Febr.	380.299	484.962	913.478	„
Werkende fabrieken ..	157	174	185	„
Weekexport tot 11 Febr. ..	37.043	73.984	132.291	„
Tot. exp. 1 Jan.—11 Febr.	152.777	159.330	635.735	„
Totale voorraad 11 Febr.	767.786	432.328	280.909	„
Weekexport Oude oogst	92.446			„
Tot. voorraad „ „	540.711			„

Over de Java markt valt geen nieuws te vermelden. Voor suiker uit den ouden oogst, waarvan de voorraden slechts klein zijn, worden hooge prijzen geboden zonder dat verkopers willen afgeven. Afdoeningen van nieuwen oogst suiker werden niet gemeld, doch waren in het begin der week speculanten genegen tot f 11,— e.k. Juli/Augustus Superieur af te geven.

Hier te lande kreeg de markt aan het einde der week naar aanleiding van de hooge noteeringen van New York een vaste stemming, zonder dat er echter zaken tot stand kwamen.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons, Manchester, d.d. 15 Februari 1922.

Tengevolge van de eenigszins betere financieele vooruitzichten, aankopen door Wallstreet en dekkingskopen zijn prijzen van Amerikaansche katoen nogal gestegen en ongeveer 75 punten hooger dan een week geleden. Er hebben nogal verkoopen plaats gevonden, waardoor de reactie eenigszins verscherpt is, terwijl ook de politieke vooruitzichten verbeterd zijn. Over Egyptische katoen valt weinig nieuws te vermelden, doch prijzen zijn evenals die van Amerikaansche gestegen.

De garemarkt blijft flauw, hoewel er voor binnenlandsch verbruik toch iets meer gedaan is, zoowel in boomen als ook in inslaggarens. De hoeveelheden zijn echter over het algemeen slechts gering, doch men is op het oogenblik niet verwend. In bundelgarens voor het Continent wordt wat meer gedaan, speciaal voor de Amerikaansche soorten. Bombay koopt nog 30/32er ring en ook enkele getwijnde garens echter tot zeer lage prijzen. De vraag voor 40/44s mule heeft geheel opgehouden, daar Calcutta en Madras niet koopen en ook veel ververijen gesloten zijn bij gebrek aan orders. Egyptische garens zijn over het algemeen wat lager, hoewel ook daarin slechts weinig omgaat.

Het is zeer moeilijk een definitieve opinie te hebben omtrent de doekmarkt. Er zijn optimisten, die meenen, dat de toestand beter is, vooral door de vastere katoenprijzen alsook door de betere politieke vooruitzichten in Indië. Wij hopen van ganscher harte, dat hunne voorspellingen uit zullen komen, doch tot nu toe bemerkt men hier nog niet veel van, daar voor de meeste markten slechts kleine orders worden afgesloten en men nog niet kan spreken van een algemeene verbetering in de vraag. Er gaat nog slechts weinig om en fabrikanten kunnen alleen orders krijgen, indien zij zeer lage prijzen accepteren.

8 Feb. 15 Feb. Oost. koersen. 7 Feb. 14 Feb.

Liverpoolnoteeringen.	T.T. op Indië ..	1/3 ^{3/4}	1/3 ^{5/8}
F.G.F. Sakellaris 15,50 17,75	T.T. op Hongkong 2/6 ^{1/4}	2/6	
G.F. No. 1 Oomra 5,95 6,35	T.T. op Shanghai 3/4 ^{3/4}	3/4 ^{1/4}	

Noteering voor Loco-Katoen.
(Middling Uplands).

	18 Feb. '22	11 Feb. '22	4 Febr. '22	17 Feb. '21	20 Feb. '20
New York voor Middling ..	18,50 c	17,60 c	17,— c	13,40 c	39,— c
New Orleans voor Middling	16,75 c	16,— c	15,75 c	13,— c	39,75 c
Liverpool voor Fy Middling	10,36 d	9,82 d	9,70 d	9,12 d	31,76 d

Ontvangsten in- en uitvoeren van Amerikaansche havens.
(In duizentallen balen)

	1 Aug. '21 tot 18 Feb. '22	Ooreenkomstige perioden	
		1920—21	1919—20
Ontvangsten Gulf-Havens..	3023	3427	3166
„ Atlant. Havens	1123	964	2179
Uitvoer naar Gr. Brittannië	984	1148	2178
„ „ t Vasteland.	2642	2101	2010
„ „ Japan etc. . .			

Voorraden in duizentallen	17 Febr. '22	17 Feb. '21	18 Feb. '20
Amerik. havens.....	1105	1399	1435
Binnenland.....	1399	1606	1217
New York	73	111	52
New Orleans	289	411	428
Liverpool	1005	944	1063

DE NEDERLANDSCHE THEEMARKT IN 1921.

(Jaaroverzicht van Pakhuismeesteren van de Thee).

Een vorig jaarbericht kon niet anders dan in mineurtoon worden geschreven. Die sombere toon past ook nu den verslaggever, die terug ziet op een jaar, dat door elkaar prijzen heeft gebracht, welke voor de mindere- en middensoorten verre bleven onder den productieprij; een jaar dat ook hen zal heugen, die de groote voorraden, duur ingekochte, veelal zeer ordinaire thee van vroeger oogsten hebben gerealiseerd toen de sedert ingetreden prijsverhooging nog niet werd voorzien.

Toen na den val van Napoleon de groote aanvoren van thee in de verschillende Europeesche havens onverkooft bleken, heeft het jaren geduurd voordat de overvloedige voorraden in het verarmde Europa met groote verliezen waren weggewerkt. Dit proces heeft zich ook nu herhaald op groter schaal en in sneller tempo.

Veel ingrijpender echter dan ooit te voren is ditmaal de inzinking geweest, zoodat verschillende ondernemingen in Nederlandsch- en Britsch-Indië, gedurende het oorlogstijdvak reeds financieel verzwakt, er door zijn ten ondergegaan. Het laagste punt bereikten de prijzen in April, (superieure thee bleef doorlopend hoog genoteerd al brokelden in het najaar de prijzen van deze eenigszins af). Tegen den zomer trad een geleidelijke verbetering in, de prijzen liepen eerst langzaam, daarna sneller op, zoodat de ordinaire- en middensoorten aan het einde van het jaar ca. 100 pCt. hooger genoteerd werden dan in het voorjaar. Tusschen noteeringen en voorraden bestond nauw verband; deze waren sedert 1919 steeds aangegroeid en bereikten het hoogste punt toen op ultimo April in Londen in Entrepôt 182 miljoen Eng. lbs. lagen (100 miljoen normaal) en onder onze berusting 12 miljoen KG. (dus = ca. 26 miljoen lbs.) tegen 2½ miljoen KG. normaal. Deze voorraden zijn 31 December weer geslonken tot onderscheidenlijk 156 miljoen lbs. en 6 miljoen KG.

Het is in hoofdzaak aan den in verhouding tot het gebruik te grooten Amsterdamschen voorraad te wijten geweest, dat de prijzen van sommige soorten hier allicht

langzamer zijn opgelopen dan elders. Nu steeds grootere hoeveelheden, welke de markt drukten, worden uitgevoerd en de voorraad in de tusschenhand tot normalere proporties wordt teruggebracht, is een verder stijgen der prijzen te wachten. Spoediger dan kon worden verwacht is een betere tijd aangebroken.

Het is in 1921 opnieuw gebleken, dat *thee een intrinsiek gezond artikel* is (ook naar den letterlijken zin van het woord voor den mensch, die er nieuwe krachten uitput), immers een periode van verlies gevende prijzen heeft in de laatste decennia steeds weer automatisch geleid tot het door fijnpluk produceeren van kleinere meer superieure oogsten en als gevolg van deze toenemende vraag voor de oude grover geplukte ordinaire voorraden, zoodat in den regel spoediger dan verwacht kon worden het evenwicht werd hersteld.

De hierbij gevoegde statistiek wijst op den bevredigenden vooruitgang van het *Nederlandsch theegebruik*, hetwelk gestadig blijft toenemen. Van de 9656 ton voor verbruik ingevoerd waren: 7807 ton Nederlandsch-Indische, 1377 ton Britsch-Indische en 472 ton China thee, of verdeeld over de kwartalen van het jaar in kisten:

	Ned.-Indië	Britsch-Indië	China
1e kwartaal	38.063 kn.	8.817 kn.	4.996½ kn.
2e „	47.235 „	8.616 „	3.542½ „
3e „	45.890 „	9.088 „	5.132½ „
4e „	46.325 „	8.104 „	6.108½ „
	177.513 kn.	34.625 kn.	19.778½ kn.

Een klein land als het onze is voor zijne zaken meer dan een land met groot eigen verbruik op den uitvoerhandel aangewezen. Het valt daarom niet te verwonderen, dat de Nederlandsche markt voor thee zoowel als voor andere stapelproducten meer dan eens den terugslag ondervond van de steeds weer schommelende wisselkoersen, door welke daarenboven het houden van groote voorraden in de landen met lage valuta werd tegengehouden. Dat de uitvoer naar Midden- en Oost-Europa nochtans aanzienlijk was is ontegenzeggelijk verblijdend. Mochten de internationale besprekingen er toe leiden, dat de koers van Rm. en Tsjechische kroon meer gestabiliseerd wordt, dan mag met reden verwacht worden, dat Duitschland en Slowakije tot onze meest geregelde afnemers zullen behooren.

De uitvoer naar Duitschland was het omvangrijkst in de maanden Augustus en September, ondervond nadien echter tijdelijk stagnatie, toen in October de goudtoeslag op het invoerrecht aanzienlijk werd verhoogd.

Het gebrek aan vraag van Duitsche zijde werd toen echter ten deele weer goed gemaakt door de vraag naar bladthee voor Noord-Amerika.

Het aanbod in de drieweekse veilingen bestond in den regel uit circa 18.000 kisten Nederlandsch-Indische thee. Zoowel het overschot uit den eersten hands aanvoer van het jaar 1920 als de geheele aanvoer 1921 werd aangeboden, de achterstand heeft opgehouden.

De kwaliteit van den 1921er oogst is door den fijnen pluk bizonder goed geweest, het aanbod der najaarsveilingen muntte uit.

De meeste ondernemingen hebben theeën geproduceerd, welke den naam van het Nederlandsch-Indisch product slechts ten goede kunnen komen, de toestand van het fustage was ook beter. In het bijzonder is in den laatsten tijd ook Sumatra naar voren gekomen met zeer goede en krachtige theeën, welke alle aandacht trokken en steeds vastere plaats innemen op onze markt.

Wij vestigen ten slotte de aandacht op de vergelijking der totaal-cijfers met die der vorige jaren.

De totaalaanvoer van thee in ons land bedroeg in A° 1919 23.000 ton, in 1920 19.000 ton en ditmaal 14.000 ton; de totaal-afzet daartegenover heeft onderscheidenlijk bedragen: 15.000 ton, 15.000 ton en ditmaal 18.600 ton. De voorraad is dus sedert 1 Januari met 4600 ton verminderd. Thee-Etablissement te Amsterdam.

Statistiek van Nederlandsch-Indische thee over 1921.

	Voorr. rest. op cèel op cèel aan v. '20 1 Jan. '21 en aan v. '21 zamen	Te	Afgel. in 1921	Voorr. op cèel op cèel 31 Dec. '21
Stof, Gebr.				
Thee, enz.	21.395	20.376	41.771	31.559
Souchon en Pecco				
Souchon	14.457	43.510	57.967	46.182
Gebr. en Gebr.				
Oranje Pecco's	45.362	120.704	166.066	124.228
Pecco's en Oranje Pecco's	35.799	115.956	151.755	114.121
Flouery en Witp. Pecco's	158	1.078	1.236	661
	117.171	301.624	418.795	316.751
				102.044

Aanbod

Java thee	271.631
Sumatra thee	29.993
	301.624

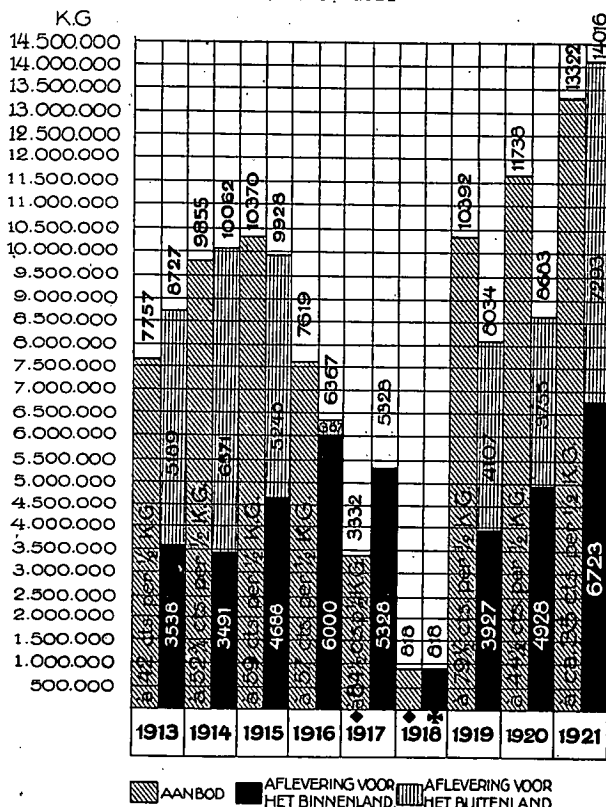
Aflevering

Voor Binnenland	151.935
„ Uitvoer	164.816
	316.751

Van den voorraad op cèel bevinden zich op 31 December 1921 in de 1ste hand 20.258 kisten Daarenboven zijn nog aangevoerd en 'op 1922 overgebracht 26.584 „ De cijfers zijn herleid tot ¼ kn. (¼ = ¼ = ¼ = ¼).

Aanvoer (op cèel gebracht) en middenprijzen van het eerste hands aanbod van Java- en Sumatra-thee te Amsterdam, benevens aflevering voor binnen- en buitenland bij het Thee-Etablissement te Amsterdam.

Anno 1913—1921.

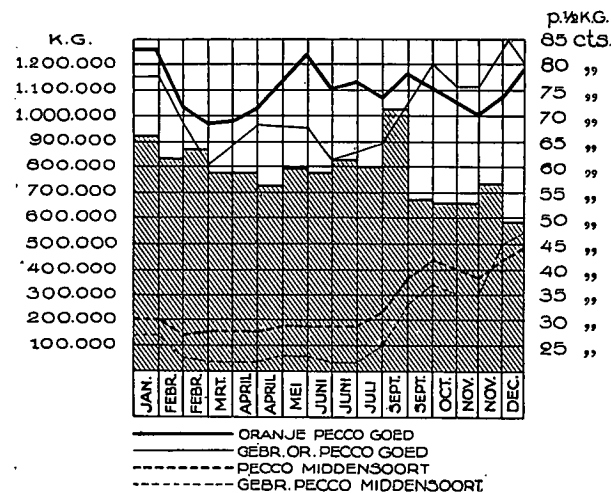

◆ Grootendeels gereserveerd uit den aanvoer 1916 en gebruikt voor de theevoorziening in 1917 en 1918.

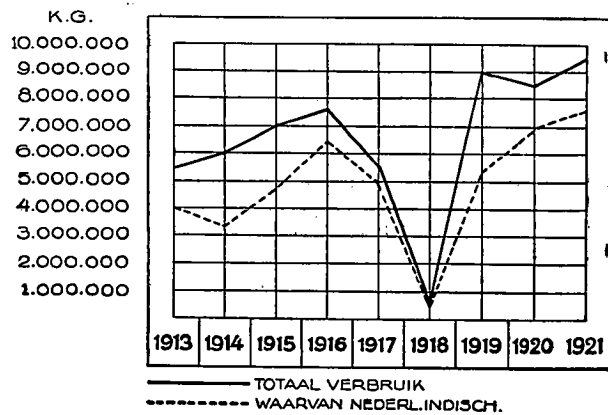
.. De thee werd gedurende het distributietijdvak (Augustus 1917—Februari 1919) door den groothandel verkocht op basis van 84 cts. per ½ KG. voor midden kwaliteit.

✱ Hieronder is opgenomen de aflevering voor de laatste distributie in Januari 1919.

Hoeveelheden der veilingen en loop der prijzen van enkele hoofdsorten in 1921.

Anno 1913/1921. Het thee-gebruik in Nederland en dat van Nederlandsch-Indische thee.

A°. 1921.

Aanvoer van thee in Nederland, invoer tot verbruik en uitvoer in KG. netto.

(Afgelcid uit de gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek te 's Gravenhage).

Aanvoer.

	kisten	KG.
Nederl.-Indische thee	271.052	= 12.145.500
China thee	22.324	= 549.100
Britsch-Indische thee	35.442	= 1.421.300
	328.818	= 14.115.900 netto

Invoer tot verbruik.

Nederl.-Indische thee	177.513	= 7.807.100
China thee	19.778	= 472.300
Britsch-Indische thee	34.625	= 1.376.600
	231.916	= 9.656.000 netto

Uitvoer.

Nederl.-Indische thee	199.963	= 8.860.600
China thee	2.392	= 61.000
Britsch-Indische thee	3.832	= 161.700
	206.187	= 9.083.300 netto

Uitgevoerd werd naar:

Duitschland, Oostenrijk, Slowakije, Polen en Rusland	124.950	= 5.259.000
Groot-Brittannië, Ierland en Noord-Amerika	70.944	= 3.325.000
Zuid-Europa en Middellandsche Zee	7.347	= 296.000
Andere landen	2.946	= 204.300
	206.187	= 9.083.300 netto

In A°. 1919 werd aangevoerd 23 miljoen KG. en afgeleverd 15 miljoen, overgehouden 8 miljoen; in 1920 aangevoerd 19 miljoen KG. en afgeleverd 15 miljoen, overgehouden 8 + 4 = 12 miljoen; in A°. 1921 aangevoerd 14 miljoen en afgeleverd 18½ miljoen KG. voor verbruik en uitvoer, de totaal voorraad in de Entrepôts moet dus zijn geslonken tot 7½ miljoen KG.

Amsterdam, 31 December 1921.

KOFFIE.

(Mededeling van de Makelaars G. Duuring & Zoon, Kolff & Witkamp en Leonard Jacobson & Zonen).

Noteeringen en voorraden.

Data	Rio		Santos		Wisselkoers
	Voorraad	Prijs No 7	Voorraad	Prijs No. 4	
18 Febr. 1922	1.928.000	13.150	2.790.000	17.000	7 ⁰ / ₁₆
11 " 1922	1.899.000	13.150	2.762.000	16.900	7 ⁷ / ₁₆
4 " 1922	1.854.000	13.275	2.919.000	17.100	7 ⁸ / ₁₆
18 Febr. 1921	421.000	7.670	3.246.000	8.900	10 ⁹ / ₁₆

Ontvangsten.

Data	Rio		Santos	
	Afgelopen week	Sedert 1 Juli	Afgelopen week	Sedert 1 Juli
18 Febr. 1922 ...	83.000	2.881.000	182.000	5.765.000
18 Febr. 1921	64.000	1.911.000	162.000	7.668.000

VERKEERSWEZEN.

Veertiendaagsch overzicht.

Gedurende de laatste veertien dagen hebben de La Plata, de Noord-Amerikaansche en vooral Australische markt

de meeste aandacht getrokken. De vraag naar ruimte op de La Platamarkt was niet erg groot, doch door het gering aantal prompte booten hielden de reeders aan de laatste vrachten vast en bleven deze gehandhaafd, namelijk op pl.m. 33/0 van up-river. Aan het eind van de vorige week kwam er meer leven op deze markt en werden verschillende booten bevracht echter voor Maart en April aflading tegen iets lagere vrachten dan in den laatsten tijd voor prompte booten werd betaald. Zaterdag was de markt kalm. Voor 31 Maart cancelling werd 32/6 naar U.K./Cont. betaald en voor April 31/3.

Van Noord-Amerika waren de bevrachtingen hoofdzakelijk naar Antwerp-Hamburg range. Het aanbod van prompte booten was beperkt en voor deze werd 18 cents per 100 lbs. betaald. Voor Maart aflading werd voor groote booten 16 cents voor één en 17 cents voor twee havens betaald naar deze range, terwijl naar Riga tegen 30 cents per 100 lbs. werd afgesloten. Van de Golf naar Riga is het cijfer pl.m. 32 cents, terwijl vandaar voor Februari aflading naar U.K./Cont. 21½ cents is betaald.

Suiker van Cuba naar U.K./Cont. gewone havens werd op het onveranderde cijfer van 5¼ dollar afgesloten.

Van Montreal werden weer een paar booten naar directe havens in Engeland opgenomen voor Mei aflading tegen 4/- per quarter.

De bevrachtingen van Australië waren zeer levendig en op deze markt is de beschikbare ruimte beperkt. Bovendien schijnt de oogst in Australië groot te zijn, welke feiten te zamen wel eens een aanleiding voor hogere vrachten van daar kon worden. Tegen het thans geldende cijfer kunnen geen booten in ballast uitloopen. De bevrachtingen, welke plaats vonden, varieerden tusschen 50/- en 52/6 per ton.

Van Bombay werden een paar booten bevracht tegen 21/- tot 23/6 on deadweight, terwijl van Burma 27/6 naar twee havens U.K. met Februari-aflading werd betaald.

De vrachten van de Middellandsche Zee waren iets beter, doch vele reeders zullen nog prefereren om in ballast naar thuis te varen.

De vraag voor ruimte van Cardiff was niet zeer groot, doch reeders schijnen niet geneigd lagere vrachten te accepteren. Naar Italië zijn echter gedurende de laatste weken meerdere schepen bevracht.

De vracht van Wales naar La Plata blijft staan op 13/6.

SCHEEPVAART. GRAAN.

Data	Petrograd Londen R'dam	Odessa Rotter- dam	Atl. Kust Ver Staten		San Lorenzo	
			Rotter- dam	Bristol Kanaal	Rotter- dam	Engel- land
13-18 Febr. 1922	—	—	18 c. ^a	4/3	34 9	34 9
6-11 " 1922	—	—	16 c. ^a	4/3	33,9	33,9
14-19 Febr. 1921	—	—	—	—	35/-	35/-
16-21 Febr. 1920	—	—	f 66.- ¹	8 6 ²	140/-	112 6 ³
Juli 1914	11 d.	7/3	1/11 ¼	1/11 ¼	12/-	12/-

KOLEN.

Data	Cardiff				Oostk. Engeland	
	Bordeaux	Genua	Port Said	La Plata Rivier	Rotter- dam	Gothen- burg
13-18 Febr. 1922	7/-	13/3	15/-	13/6	6/3	9/-
6-11 Febr. 1922	7/-	13/3	15/6	13/6	6/3	9/-
14-19 Febr. 1921	8/6	18/9	17/6	21/-	7/-	11/-
16-21 Febr. 1920	57/6	70/-	80/-	37/6	f 12.-	—
Juli 1914, fr.	7.-	7/-	7/3	14/6	3/2	4/-

¹⁾ Per t. stukgoed. ²⁾ Voor Britsche schepen. ³⁾ Per 100 pond.

RIJNVAART.

Week van 13 tot 20 Februari 1922.

Tegen het midden der afgelopen week, toen de scheepvaart naar de Ruhrhavens weder kon worden opgenomen, waren de aanvoeren iets ruimer dan in den laatsten tijd het geval was en bedroegen de vrachten Rotterdam/Ruhrhavens onveranderd 40 cents per last bij ¼ lostijd, terwijl het sleeploon varieerde tusschen het 60 en 75 cents tarief.

Ook naar den Bovenrijn kon de vaart in het laatst der week weder worden geopend. Scheepsruimte werd deels in daghuur tegen 75 pf. per ton, deels tegen een vracht van Mk. 26.—/27.— per ton aangenomen. Het sleeploon Ruhrhavens/Mannheim bedroeg Mk. 40.— per last.

Exportkolen werden niet verladen.

De waterstand was gunstig; Cauber Pegel wees einde der week Mtr. 1.76' aan.